

PRZEDSZKOLE NR 22 W POZNANIU „CHATKA PUCHATKA”

PROGRAM AUTORSKI

„EKOLOGIA JUŻ W

**PRZEDSZKOLU” “Smog nas zje? O
NIE!”**

AUTORZY - NAUCZYCIELKI PRZEDSZKOLA NR 22:

Ewa Borkowska i Małgorzata Malczewska

Sandra Miecznik i Ewa Wojcieszak

Alicja Nowaczyk i Małgorzata Skibińska

Anna Hoppe i Ewa Wojcieszak

„Najtrudniej zmienić obyczaje...”, a od nich właśnie najczęściej zależy jakość naszego życia i jego wpływ na otaczającą rzeczywistość. Ogólnie rozumiana ekologia dostarcza nam w tej materii najwięcej przykładów. Walczymy ze smogiem na wielu frontach – jednak tym najważniejszym, na którym zwycięstwo jest najpewniejsze, jest dziedzina wychowania i edukacji najmłodszych pokoleń. Dobra zabawa i pozytywny przekaz buduje w młodych umysłach najlepsze zwyczaje, utrwala wzorce zachowań, dzięki którym proekologiczne działania w codziennym życiu przestają być uciążliwością, a stają normalnością.

Przygotowane do samodzielności „maluchy” przejmą od nas w przyszłości stery odpowiedzialności za miasto, region i naturalne środowisko. Dzięki tak dobrze opracowanym programom i ich zaangażowanym realizatorom – wspomniane stery przekażemy w dobre ręce– ze spokojem o przyszłość naszej zielono-błękitnej planety”.

Rafał Bruski

Prezydent Miasta Bydgoszcz

SŁOWO WSTĘPNE

„Smog nas zje? O NIE!” – to kolejna część autorskiego Programu Edukacji Ekologicznej „Ekologia już w Przedszkolu”, realizowanego w naszej placówce od 1994 roku we wszystkich grupach wiekowych. Pomysłodawcami i autorami kolejnej części są nauczycielki pracujące w „Chatce Puchatka”:

- ✚ Ewa Borkowska
- ✚ Anna Hoppe
- ✚ Małgorzata Malczewska
- ✚ Sandra Miecznik
- ✚ Alicja Nowaczyk
- ✚ Małgorzata Skibińska
- ✚ Ewa Wojcieszak

Niezależnie od podejmowanych i realizowanych treści podejmując pracę z dziećmi w tym zakresie, my dorośli powinniśmy najpierw siebie zapytać, jaka jest nasza osobista postawa związana z ochroną środowiska. **Nasze zachowania w stosunku do przyrody decyduje bowiem o naszej wiarygodności dla dzieci pozostających pod naszą opieką ...**

Ewa Wojcieszak dyrektor Przedszkola nr 22 „Chatka Puchatka” w Poznaniu.
Poznań maj 2019r.

Fragment listu do ogólnopolskiego miesięcznika „EkoŚwiat” – sierpień 2003r.

„To fakt, że nie od dziś nasze Przedszkole pracuje z nowatorskim programem „Ekologia już w przedszkolu”, którego autorkami są nauczycielki z „Chatki Puchatka”. Faktem jest również i to, że niełatwo jest bawić się z dziećmi w ekologię, ale WARTO! NAPRAWDĘ WARTO! Widzę ten błysk w oczach dzieci, kiedy wspólnie przygotowujemy preparaty i oglądamy je pod mikroskopami, wykonujemy eksperymenty i doświadczenia, obserwujemy niebo przez lunetę, podróżujemy po globusach lądem i wodą. Widzę ich wielką ciekawość świata i chęć poznawania go, i umożliwiam im to, bo sama tak czuję, oraz sprawia mi to ogromną radość i satysfakcję. Zachęcam innych nauczycieli przedszkoli do podejmowania w swojej pracy tematów związanych z ekologią. To radosna zabawa i frajda nie tylko dla dzieci, ale także dla Was samych. Przekonajcie się! Powodzenia!

Reżyser przedstawienia „Pośpieszmy Ziemi na ratunek”
nauczycielka Przedszkola nr 22 „Chatka Puchatka” Ewa Wojcieszak

WSTĘP

*S.O.S. - to Ziemia woła ludzi
- jutro tlen już trudniej będzie zbudzić,
S.O.S. - ratujmy siebie sami,
S.O.S. - do siebie wysyłamy...*

Poznań 11 lutego 2019r.

Szanowny Pan
Mariusz Wiśniewski
Wiceprezydent Miasta
Poznania

Szanowny Panie Prezydencie,

Dyrektor, Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców Przedszkola nr 22 w Poznaniu - "Chatka Puchatka" - pragnie poinformować, że podejmuje aktywne działania w zakresie realizacji założeń ustawy antysmogowej.

Jak wszyscy wiemy - od długiego już czasu - Poznań znajduje się na niechlubnej liście miast, w którym często brakuje czystego powietrza. Niejednokrotnie zdarzają się u nas przekroczenia dozwolonych norm stężenia szkodliwych pyłów, których drobne cząsteczki stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia, zwłaszcza najmłodszych dzieci.

Wiemy, że wśród wiodących przyczyn zanieczyszczenia powietrza w naszym mieście znajduje się m.in.: przestarzały system ogrzewania domów i mieszkań, palenie czym popadnie, a także rosnący z roku na rok ruch samochodowy, emitujący wiele toksycznych związków chemicznych.

Wiemy również, że władze samorządowe m. Poznania i Pan osobiście podejmują wiele wysiłków na rzecz ograniczenia emisji szkodliwych pyłów do atmosfery. Doceniamy akcję miejskich władz pod hasłem "Skończmy ze smogiem w Poznaniu", a tym samym dopłaty do wymiany starych pieców, rozwój komunikacji miejskiej, budowę ścieżek rowerowych, organizację antysmogowych patroli, montowanie mierników jakości powietrza w szkołach i przedszkolach.

Jesteśmy jednak przekonani, że bez szeroko pojętej edukacji społecznej, realizowanej już od najmłodszych lat, nie osiągnie się zadowalających wyników w walce ze smogiem. Nie wszyscy bowiem zdają sobie sprawę z tego, że każdy z nas, w większym, czy mniejszym stopniu, ma swój udział w pogarszaniu się jakości powietrza, którym oddychamy. I nie każdy mieszkaniec zdaje sobie sprawę z tego, że może mieć swój indywidualny udział w naprawie tego stanu rzeczy. My mamy tego świadomość i wiemy, że każdy z nas, niezależnie od wieku, posiadanego wykształcenia, czy funkcji sprawowanej w społeczeństwie, może działać, by chronić siebie i swoich najbliższych przed katastrofalnymi skutkami smogu.

Stąd nasza inicjatywa, by zacząć od siebie i robić tyle, ile możemy i na ile nas stać. W naszej opinii przedszkole jest idealnym miejscem, by upowszechnić wiedzę na temat znaczenia czystego powietrza dla zdrowia i życia człowieka. Jest również miejscem, w

którym można propagować pozytywne postawy, w tym również te, które są związane z jego ochroną.

Mamy świadomość, że za każdym dzieckiem w przedszkolu stoją dziesiątki ludzi dorosłych - rodzice, dziadkowie, cioce, wujkowie, znajomi. Stąd wiemy, że ucząc i wychowując, przekazując określoną wiedzę i kształtując pożądane nawyki, trafiamy także do starszych mieszkańców naszego miasta.

Nauczycielki "Chatki Puchatka" od ponad 20 lat pracują ze stworzonym przez siebie i stale modyfikowanym autorskim programem "Ekologia już w przedszkolu". Głównym jego przesłaniem jest ochrona przyrody jako ochrona życia człowieka. Dzisiaj, wychodząc naprzeciw nowym wyzwaniom, chcemy wzbogacić zakres naszej edukacji proekologicznej o tematykę walki ze smogiem oraz o działania, które pozwolą na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w Poznaniu. W swojej codziennej pracy z dziećmi, poprzez właściwy dobór wierszy, piosenek, opowiadań, zabawę w teatr, działalność plastyczną, wystawy, konkursy i proste doświadczenia, będziemy kształtować u dzieci pożądane postawy względem dbałości o czyste powietrze w naszym mieście.

Może ktoś powie, że to mało, ale my wiemy, że często właśnie z rzeczy małych powstają te największe i najpiękniejsze.

Panie Prezydencie, wiemy, że jest Pan osobiście zaangażowany w działalność na rzecz poprawy jakości powietrza w Poznaniu. Chcemy, by Pan wiedział, że wszystkie te działania będą wspierać dzieci wraz ze swoimi nauczycielami i rodzicami z "Chatki Puchatka" na Dębcu.

Oczywiście wiemy, że inne kompetencje i możliwości posiada Prezydent Miasta, inne dyrektor i nauczycielka przedszkola, ale przecież wszystkim nam zależy na tym samym - wszyscy chcemy oddychać czystym powietrzem. Połączmy więc nasze wysiłki, bądźmy dla siebie partnerami, współpracujmy, pomagajmy sobie wzajemnie w walce o zdrowy i bezpieczny Poznań.

Do tego pisma pozwalamy sobie załączyć dokumentację naszej dotychczasowej pracy w zakresie edukacji ekologicznej.

Mamy nadzieję, że zapozna się Pan z nią i uwierzy w nasze możliwości działania, w tym również w sprawach związanych z walką z tzw. smogiem.

Łączymy wyrazy szacunku

Ewa Wojcieszak dyrektor Przedszkola nr 22 im. Chatka Puchatka

Rada Rodziców Przedszkola nr 22 im. Chatka Puchatka

Ewa Łobocka Koordynator projektu.

TEMAT KOMPLEKSOWY

"Smog nas zje? O NIE!"

z podziałem na grupy wiekowe

3 - LATKI

Ewa Borkowska i Małgorzata Malczewska

Temat szczegółowy nr 1 Jak powstaje smog?

- 1) Powitanie- „Cześć , daj mi rękę”- zabawa według metody pedagogiki zabawy.
- 2) Obserwacja przeprowadzanego przez nauczycielkę doświadczenia; nadpalania plastikowych butelek (przy otwartym oknie). Próby komentowania efektu, odpowiedzi na pytanie: Co się dzieje? oraz rysowania zaobserwowanego zjawiska. Zapisywanie spostrzeżeń przedszkolaków na szarym arkuszu. Odwoływanie się podczas rozmowy do doświadczeń dzieci; braku możliwości wyjścia na dwór, z powodu zanieczyszczonego powietrza pomimo słonecznej pogody.
- 3) Swobodne pąsy do piosenki M. Jeżowskiej „Moja planeta”, rozmowa o treści, próby śpiewania refrenu.

Moja planeta jest całkiem nie z tej ziemi.
Moja planeta nie ma ceny.
Moja planeta jest rano niewyspana.
Moja planeta jest tam gdzie Ty i mama.

Moja planeta nie spadła tu z księżycy.
Moja planeta to tajemnica.
Moja planeta raz zimna raz przegrzana.
Moja planeta jest tam gdzie Ty i mama.

Ref. SOS - to Ziemia woła ludzi.
Jutro tlen już trudniej będzie zbudzić.
SOS- ratujmy siebie sami.
SOS - do siebie wysyłamy.

Moja planeta miłości się nie boi.
Moja planeta broń rozbroi.
Moja planeta zna dobre obyczaje.
Moja planeta nam wszystkim dłoń podaje.

Ref. SOS - to Ziemia woła ludzi.
Jutro tlen już trudniej będzie zbudzić.
SOS - ratujmy siebie sami.
SOS - do siebie wysyłamy.

- 4) „Idziemy na spacer”- zabawa muzyczno- ruchowa według metody aktywnego słuchania muzyki Batti Strauss. Krótkie podsumowanie ; na spacer można wyjść , kiedy nie ma smogu w powietrzu.

- 5) Nauczycielka informuje dzieci o konieczności sprawdzenia poziomu smogu, przed wyjściem na spacer demonstrując aplikację w telefonie.

Cele główne:

- ✚ kształtowanie postawy dbania o środowisko
- ✚ przybliżenie pojęcia smogu
- ✚ obserwacja doświadczenia i próby formułowania wniosków
- ✚ doskonalenie umiejętności słuchania siebie nawzajem
- ✚ kształtowanie słuchu muzycznego i poczucia rytmu

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ dziecko rozumie co to jest smog
- ✚ dziecko uważnie obserwuje doświadczenie i wypowiada się na jego temat
- ✚ dziecko słucha wypowiedzi kolegów
- ✚ dziecko powtarza słowa piosenki, próbuje śpiewać refren, bierze udział w piasach i zabawach muzycznych

Formy:

- zajęcia z całą grupą i małych zespołach.

Metody:

- słowna
- oglądowa
- praktycznego działania.

Pomoce dydaktyczne:

plastikowe butelki po wodzie, zapalniczka, szary arkusz papieru, flamaster, kredki, kartki, pendrive z piosenką „Moja planeta” i utworem „Bravado”.

Temat szczegółowy nr 2:

Co to jest smog?

- 1) Wysłuchanie fragmentów wiersza Anny Smak-Drewniak pt. „Kot Zefir i skarby przyrody”

W pewnym mieście, gdzieś daleko,
za siódmą górą i drugą rzeką,
mieszkał niezwykły kot uliczny
i na dodatek ekologiczny.

Zefir na niego mówili w mieście,
pędził jak wiatr i, tu mi wierzcie,
znał wszystkie pola, domy, ulice,
balkony, ogródki i okolice.

Często podziwiał uroki przyrody
i widział, jak wiele robiono jej szkody,
więc postanowił z tego wszystkiego
być jej obrońcą i wdzięcznym kolegą.

Poczuł, że misję ma do spełnienia,
bo wie o poważnych zagrożeniach,
które na matkę naturę czyhają,
a ludzie o nich nie wiedzą lub za nic je mają.

Wiemy, że na Ziemi może być bardzo pięknie,
więc co źle robimy, że natura niszczy i więdnie?
Spójrzcie, powietrze – zanieczyszczone,
aż po horyzont wszystko zamglone.

Nad miastem smog się ogromny unosi,
choć nikt go przecież tu nie zaprosił.
Gdy ciężkie od smogu w powietrzu chmury,
kot jest drażliwy, nieswój i ponury.

Patrzy kot z trwogą na szare chmury.
“Co dla przyrody można zrobić dobrego?”
pyta kot dzieci. – Pomyślcie z kolegą.:
“Możemy mniej nowych zabawek kupować,
by fabryka nie musiała tak wiele produkować”.

Zosia z tylnego rzędu dodaje
ważne uwagi o jeździe tramwajem.
Mogą przewozić tak dużo ludzi,
że ruch na ulicach by się odchudził.
Po miastach aut jeździ stanowczo zbyt wiele,
a tramwaj przyrody jest przyjacielem.
Jeździ na prąd i nie robi smrodu,
po co używać więc samochodu?

Auta spaliny wciąż produkują,
dymią okropnie i powietrze psują.
Rower do jazdy jest bardzo praktyczny
i szybciej dojedziesz, gdy korek uliczny.

Kot klasnął w łapy z zadowolenia
na to, co dzieci mają do powiedzenia.
Trzeba więc chronić nasze powietrze.
Oto, co jeszcze byłoby konieczne.

Nie wolno palić w piecu plastiku,
bo w nim trucizn mieszka bez liku.
Stężenie pyłów i gazów trujących
może prowadzić do chorób męczących.

“Dbajcie, dzieci, o czyste powietrze,
które do oddychania jest nam konieczne”.

W trakcie czytania wiersza nauczycielka przyczepia: sylwetę kota, obrazki zadymionego miasta, tramwaju, roweru, samochodów, palonych plastików, pięknej przyrody.

- 2) Omówienie treści wiersza. Burza mózgów – wspólne zastanowienie się: Co i dlaczego wytwarza smog? Co zrobić żeby nie było smogu?
- 3) Zabawa ruchowa „To lubimy”. Dzieci chodzą po sali w rytm spokojnej muzyki. Na przerwę w niej nauczyciel mówi zdania prawdziwe i nie prawdziwe odnoszące się do tematu ekologii np. : W lesie nie zrywamy liści, W piecach palimy śmieci. Gdy dzieci usłyszą prawdziwe stwierdzenie podskakują w miejscu krzyżąc – Hurra, gdy usłyszą fałszywe tupią nogami i mówią – Nie.
- 4) Zabawa w doświadczenie „Dmuchanie balonu”. Nauczycielka nadmucha kolorowy balon następnie puszcza go, następnie zadaje dzieciom pytania: Co się stało z balonem?, Czy widzimy powietrze?, Gdzie znajduje się powietrze?, Czy czujemy powietrze? Dzieci próbują odpowiedzieć na pytania.
- 5) Kolorowanie obrazka związanego tematycznie z omawianym tematem np. przedstawiającego drzewo, rower.

Cele główne:

- + uświadomienie roli powietrza w życiu człowieka,
- + łączenie przyczyny ze skutkiem i próby przewidywania, co się może zdarzyć,
- + poznanie zasad związanych z ochroną powietrza,
- + dostrzeganie emocjonalnej wartości otoczenia przyrodniczego jako źródła satysfakcji estetycznej,
- + rozwijanie zainteresowań światem przyrody,
- + poszerzanie słownictwa dziecięcego.

Cele operacyjne - dziecko:

- + wskaże działania jakie można podjąć na rzecz ochrony czystego powietrza,
- + poda źródła i skutki zanieczyszczenia powietrza,
- + wie, czym jest smog i jak powstaje,
- + jest odpowiedzialne za własne postępowanie,
- + troszczy się o ochronę powietrza,
- + jest zainteresowane światem przyrody,
- + obserwuje zjawiska występujące w przyrodzie,
- + wyciąga i formułuje wnioski z przeprowadzonych eksperymentów,
- + odpowie na pytania.

Formy:

- zbiorowa
- indywidualna.

Metody:

- słowne - burza mózgów, opowiadanie
- oglądowe - obserwacja i pokaz
- czynne - metoda samodzielnych doświadczeń, metoda zadań stawianych dziecku.

Pomoce dydaktyczne:

fragmenty wiersza Anny Smak-Drewniak pt. „Kot Zefir i skarby przyrody”, pacynka kota, sylweta kota, obrazki zadymionego miasta, tramwaju, roweru, samochodów, palonych plastików, pięknej przyrody, kółka serso.

Temat szczegółowy nr 3:

Dymiące kominy.

- 1) Rozmowa o zanieczyszczeniach wsparta obrazkami przedstawiającymi smog, dym z kominów domów i fabryk, spaliny samochodowe oraz pył i kurz uliczny. Nauczycielka zadaje przykładowe pytania: Czy powietrze zawsze jest czyste? Dlaczego czasami powietrze jest zanieczyszczone? Co jest powodem zanieczyszczeń powietrza? Jakie dymy spotykamy na co dzień? W jaki sposób powstają dymy? Jakie mają zabarwienie? Dzieci próbują odpowiedzieć na pytania, wymieniają źródła dymu.
- 2) Zabawa matematyczna „Kominy”. Dzieci porównują wysokość kominów zawieszonych na tablicy, określają, który jest wysoki, który niski.
- 3) Segregowanie kominów ze względów na jakość dymów (jasny i czarny dym), przeliczanie kominów w zbiorach. Nauczycielka dzieli tablicę na dwie części, w jednej części przypina uśmiechniętą buźkę w drugiej smutną. Zadaniem dzieci jest przypięcie kominów z dymami do odpowiedniego zbioru i określenie, których kominów jest więcej.
- 4) Zabawa ruchowa – „Ptaszki do domków”. Na podłodze rozłożone kółka serso. Dzieci „fruwają” po sali, na sygnał każde dziecko - ptaszek szuka dla siebie gniazda. Kiedy pojawi się karteczka czerwona i hasło - smog, ptaszki chowają się do swoich gniazd. Kiedy pojawi się karteczka zielona, dzieci ponownie wyfruwają ze swoich gniazd. Przed zabawą nauczycielka umawia się z dziećmi.
- 5) Powietrze – obserwacja doświadczenia. Na stoliku na podstawce (może być nakrętka od słoika) stoją zapalone świeczki, płoną kawałki starej gazety, następnie nauczycielka

- przykrywa wszystko słoikiem. Dzieci obserwują co się będzie działo, próbują wyciągać wnioski.
- 6) Zabawa w doświadczenie dzieci zatykają swój nos i sprawdzają czy można oddychać przy zatkanym nosie.
 - 7) Wycieczka w okolicach przedszkola – dzieci wyszukują podczas spaceru źródła dymu, próbują wyciągać wnioski.

Cele główne:

- ✚ zapoznanie dzieci z tematyką zanieczyszczenia powietrza,
- ✚ poznanie sposobów troski o powietrze,
- ✚ kształtowanie postaw proekologicznych – uświadamianie dzieciom wpływu zanieczyszczenia środowiska na jakość życia i zdrowie człowieka,
- ✚ doskonalenie umiejętności przeliczania w zakresie od 1 do 5,
- ✚ doskonalenie umiejętności segregowania przedmiotów ze względu na podaną cechę,
- ✚ rozwijanie zainteresowań światem przyrody,
- ✚ poszerzanie słownictwa dziecięcego.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ rozumie, że oddychanie skażonym powietrzem może mieć tragiczne skutki dla zdrowia,
- ✚ troszczy się o ochronę środowiska,
- ✚ jest zainteresowane światem przyrody,
- ✚ określi wysokość przedmiotu,
- ✚ używa określeń wysoki – niski,
- ✚ przeliczy w zakresie 5,
- ✚ posegreguje przedmioty ze względu na wskazaną cechę,
- ✚ łączy przyczynę ze skutkiem,
- ✚ próbuje wyciągać wnioski,
- ✚ odpowie na pytania.

Formy:

- zbiorowa
- indywidualna.

Metody:

- słowne - rozmowa, pogadanka
- oglądowe - obserwacja i pokaz
- czynne - metoda samodzielnych doświadczeń, metoda zadań stawianych dziecku.

Pomoce dydaktyczne:

pacynka ptaka, obrazki przedstawiające smog, dym z kominów domów i fabryk, spaliny samochodowe oraz pył i kurz uliczny, obrazki kominów (wysoki, niski), 3 obrazki kominów z jasnym dymem i 2 z ciemnym, dwa słoiki 1-litrowe z metalowymi nakrętkami, kawałki papieru, świeczki, zapalniczka, kartoniki w czerwonym i zielonym kolorze.

Temat szczegółowy nr 4:

Cuda z plastiku.

- 1) „Dzień, dzień dobry”- zabawa muzyczna na powitanie, różnicowanie natężenia dźwięku, reagowanie ruchem.
- 2) Wprowadzenie do zajęć; zapoznanie z treścią wiersza: „Co z tym smogiem?” przy użyciu obrazków, rozmowa dotycząca treści.

Gdy ktoś spyta : Co z tym smogiem
zaraz wielkie oczy robię,
wiedzą nawet małe dzieci,
by nie palić w piecu śmieci,

do przedszkola pieszo chodzę,
choć dużo aut na drodze,
wolę życie w nowym stylu
i nie lubię wdychać pyłu.

- 3) „Taniec ognia”- zabawa logarytmiczna z rekwizytem do muzyki M de Falla- dzieci tworzą krąg, kucając blisko siebie. Każdy trzyma w rękach krepinę (płomyki ognia). Taniec rozpoczynamy w przysiadzie, krepinę trzymamy na podłodze. Reagujemy na zmiany w muzyce.
- 4) Tworzenie prac plastycznych oraz konstrukcji z różnej wielkości kawałków plastiku z butelek, według pomysłów własnych oraz inspirowanych przez nauczycielkę. Decydowanie o wyborze materiałów plastycznych oraz przeznaczeniu wytworów (np. możliwości wykonania prezentów dla rodziców).
- 5) Prezentacja i omawianie wykonanych prac w kole na dywanie.

Cele ogólne:

- ✚ rozbudzanie świadomości troski o środowisko
- ✚ rozwijanie kreatywności i pomysłowości
- ✚ opanowanie wiersza na pamięć
- ✚ kształtowanie słuchu muzycznego.

Cele szczegółowe:

- ✚ dziecko rozumie, że nie można spalać plastiku
- ✚ dziecko tworzy z odpadów według własnych pomysłów
- ✚ dziecko słucha uważnie wiersza i wypowiada się na jego temat
- ✚ dziecko reaguje ruchem na zmianę tempa i wysokości dźwięku.

Metody:

- słowna- rozmowy, instrukcje, objaśnienia
- oglądowa- pokaz
- praktycznego działania- zadania stawiane dziecku.

Formy pracy:

- zajęcia z całą grupą oraz w małych zespołach

Pomoce dydaktyczne:

plastikowe butelki po wodzie, materiały plastyczne: cekiny, brokaty, koraliki, klej magic, taśmy, tekst wiersza wraz z ilustrującymi go obrazkami, pendrive z muzyką klasyczną, paski krepiny.

Temat szczegółowy nr 5: Wycieczka do lasu”.

- 1) Nauczycielka zaczyna opowiadać a dzieci ruchem naśladują treść opowiadania.
 - Pewnego dnia dzieci z przedszkola postanowiły wybrać się na spacer do lasu. W przedszkolnej szatni założyły buty, kurtki, szaliki, czapki (dzieci naśladują poszczególne czynności), ustawiły się parami i ruszyły na wycieczkę (marsz po obwodzie koła do muzyki).
 - W lesie dzieci postanowiły powdychać świeże powietrze (dzieci w staniu wykonują głęboki wdech nosem i wydech ustami).
 - Idziemy teraz cicho, aby nie spłoszyć zwierząt żyjących w lesie (dzieci skradają się na palcach).
 - Drzewa poruszają gałęziami, słysząc szum wiatru (dzieci naśladują ruchy gałęzi drzew i szum wiatru szszsz o różnym natężeniu).

- Z drzewa na drzewo przelatują ptaki (dzieci naśladują lot ptaka – poruszają się, machając rękami).
- Właśnie jeden usiadł na pobliskim drzewie, to dzięcioł. Posłuchajcie, jak stuka dziobem w jego korę (dzieci przykucają, rytmicznie stukają palcem o podłogę, powtarzają słowa: stuk, puk, stuk, puk).
- Idziemy dalej, przechodzimy przez powalone drzewa, podnosimy wysoko nogi (dzieci pokazują jakby przechodziły przez leżące drzewa).
- Nagle w oddali pojawił się niedźwiedź. Cicho pomrukuje, pewnie szuka miodku (dzieci idą na czworakach). Ciekawe co chce zrobić?
- Widzicie ja wdrapuje się na drzewo (dzieci przechodzą do przysiadu, naśladują powolne wspinanie się na drzewo. Przechodzą do pozycji stojącej, unoszą się na palcach).
- O jej na polanę przybiegł zajączek (dzieci naśladują skoki zajączków całe dłonie oparte przed sobą na podłodze, dociąganie nóg do rąk).
- Odpoczynek – siad skrzyżny – dzieci nasłuchują czy nie ma niebezpieczeństwa (dzieci wykonują skręty tułowia w pozycji siedzącej rozglądając się na boki).
- Na ścieżce spotykamy wiewiórkę, która wesoło skacze i szuka żołądzi (dzieci skaczą na nogach, co pewien czas zatrzymują się, przykucają i szukają żołądzi).
- Dzieci zwiedziły już las i postanowiły wrócić do przedszkola, ustawiły się w pary i ruszyły z powrotem. Kiedy wychodziły z lasu postanowiły jeszcze raz powdychać świeżego leśnego powietrza (dzieci w staniu wykonują głęboki wdech nosem i wydech ustami). Poczują, że trudno im oddychać (zatykają nos na kilka sekund). To smog stwierdziły dzieci truje nas i zwierzęta chodźmy szybko do przedszkola i zastanowimy się jak on może wyglądać.

2) Krótka rozmowa na temat tego jak może wyglądać smog.

3) „Jak wygląda smog?” – wykonanie pracy plastycznej. Dzieci siadają do stolików na których leżą przygotowane kartki, kleje, kawałki podartej czarno – białej gazety i czarna farba. Wyklejają różne kontury kawałkami gazety, a następnie czarną farbą dorysowują np. oczy, usta, ręce, nogi.

Cele główne:

- ✚ rozwijanie umiejętności reagowania na sygnały słowne,
- ✚ rozwijanie sprawności i różnorodnych form ekspresji ruchowej,
- ✚ doskonalenie sprawności ruchowej,
- ✚ doskonalenie koordynacji słuchowo – ruchowej,
- ✚ przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w zabawie,
- ✚ rozwijanie kompetencji językowych,
- ✚ bogacenie wiedzy przyrodniczej dzieci,
- ✚ rozwijanie wyobraźni twórczej.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ odtwarza ruchem treści opowieści ruchowej,
- ✚ przyjmuje aktywną postawę w trakcie zajęć,
- ✚ potrafi wyrażać swoje emocje w zabawach,
- ✚ stosuje się do reguł ustalonych w zabawie,
- ✚ dokładnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne,
- ✚ potrafi zgodnie bawić się z całą grupą,
- ✚ bezpiecznie porusza się po sali podczas zabaw ruchowych,
- ✚ rozwija sprawności manualne,
- ✚ rozwija kreatywność,
- ✚ współdziała z rówieśnikami w trakcie wykonywania zadań.

Formy:

- zbiorowa
- indywidualna.

Metody:

- oglądowe: obserwacja i pokaz,
- słowne: opowiadanie,
- czynne: metoda opowieści ruchowej, metoda zadań stawianych dziecku.

Pomoce dydaktyczne:

kartki, kleje, kawałki podartej czarno – białej gazety i czarna farba, płyta CD z muzyką.

4 - LATKI

Sandra Miecznik i Ewa Wojcieszak

Temat szczegółowy nr 1:

Moja planeta.

- 1) Dzieci korzystając z globusów oglądają i słuchają opowiadania nauczycielki o naszej planecie, która nazywa się Ziemia.
- 2) Zabawa ruchowa przy piosence Majki Jeżowskiej "Moja planeta".
Dzieci chodzą po sali. Na hasło „planeta” szukają zielonego przedmiotu w sali przedszkolnej. Na hasło „S.O.S” dzieci zastygają w wybranej przez siebie pozie. Przed zabawą nauczyciel ustala z dziećmi hasła klucze.
- 3) Rozmowa z dziećmi na temat „Co szkodzi naszej planecie?”
Nauczyciel rozkłada na dywanie w różne obrazki przedstawiające „zdrową, zadbaną planetę” oraz ilustracje przedstawiające „chorą planetę”. Dzieci próbują wyciągnąć wniosek, co powoduje, że nasza planeta „choruje”. Następnie do tablicy przypina obrazki przedstawiające uśmiechniętą planetę oraz smutną planetę. Zadaniem dzieci jest przyporządkowanie ilustracji do odpowiednich planet.
- 4) Swobodne płąsy przy piosence "Moja planeta" - próby śpiewania refrenu.
- 5) Zabawa w lekarzy – na co choruje nasza planeta?
Szukanie przez dzieci odpowiedzi na podstawie przeprowadzonych doświadczeń:
 - do słoika lub butelki z niewielką ilością wody wrzucamy zapaloną gazetę po czym zamykamy wieczko. Po spaleniu gazety pojawi się „dym”. Dzięki szczelnemu zamknięciu pojemnika dym w nim pozostaje. Nauczyciel zadaje pytanie dotyczące podobnego zjawiska w przyrodzie (smog);
 - zapalamy zapałkę. Obserwujemy, czy widzimy coś, co się unosi nad ogniem. Zbliżamy zapałkę do dna słoika i trzymamy przez chwilę. Zanim przejdziemy do drugiego etapu eksperymentu, czekamy, aż szkło wystygnie. Na dnie słoika powstał czarny ślad. Można go wytrzeć palcem, wtedy na palcu zobaczymy sadzę.
- 6) Zabawa wyciszająca „podaj dalej”.
Dzieci siedzą w kręgu i podają sobie „z rąk do rąk” niewielką dmuchaną piłkę, przedstawiającą kulę ziemską.

Cele główne:

- ✚ uświadomienie dzieciom, że nasza planeta choruje
- ✚ ukazanie dzieciom zagadnień opierając się o interesujące eksperymenty.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ zna kształt i nazwę naszej planety,
- ✚ wie co dla Ziemi jest dobre, a co złe,
- ✚ wypowiada się ruchowo,
- ✚ poznaje, bada i odkrywa.

Formy:

- zbiorowa
- indywidualna.

Metody:

- słowna (rozmowa),
- oglądowa (pokaz ilustracji i obrazków tematycznych),
- problemowa (burza mózgów),
- zadaniowa (zadań stawianych do wykonania),
- doświadczeń i obserwacji.

Pomoce dydaktyczne:

globusy różnej wielkości (mogą też być przyniesione przez dzieci z domu), ilustracje „Zdrowej” i „chorej” planety, symbol „uśmiechniętej” planety i „smutnej” nagranie piosenki Majki Jeżowskiej „Moja Planeta”, słoiki z nakrętkami, gazety, długie zapałki, dmuchana piłka przedstawiająca kulę ziemską.

Temat szczegółowy nr 2:

Co to jest smog?

- 1) Zajęcia rozpoczynamy od pobytu w ogrodzie przedszkolnym. Zadaniem dzieci jest odnaleźć różne znaki ukryte wcześniej przez nauczyciela. Dzieci odnajdują znaki i zaintrygowane, co one mogą oznaczać wracają do przedszkola.
- 2) Nauczycielka wyjaśnia dzieciom, że te znaki oznaczają jakość powietrza:
 - bardzo dobry – **ciemno zielony**
 - dobry – **zielony**
 - umiarkowany – **żółty**
 - dostateczny – **pomarańczowy**
 - zły – **czerwony**
 - bardzo zły – **bordowy**.
- 3) Czy powietrze widać? Czy ma ono zapach? Czy można je dotknąć? Czy powietrze może być brudne i zanieczyszczone? Czy można je wyczyścić?
Zabawy badawcze:
 - zatykanie nosa – wniosek - bez powietrza nie ma życia,
 - trzymanie dłoni przy podmuchu wiatraczkiem i suszarką – wniosek - powietrze jest wyczuwalne, jednak nie można go dotknąć,
 - dmuchanie przez słomkę od miski z wodą – pojawiają się same bąbelki – wniosek - powietrze jest niewidoczne,
 - wlewanie brudnej wody do czystej – wniosek – tak smog brudzi, czyli zatruwa czyste powietrze,
 - włączenie suszarki – wniosek – wiatr przegoni smog.
- 4) Wprowadzenie wiersza do nauki pt. „Co z tym smogiem”?
Dzieci szukają na tablicy obrazków nawiązujących do tekstu wiersza.
- 5) Zabawy rytmiczne przy piosence „Moja planeta”.
- 6) Zabawa wyciszająca – ćwiczenia głębokiego wdechu i wydechu w pozycji leżącej.

Cele główne:

- ✚ zapoznanie się z właściwościami powietrza i zagrożeniem związanym ze smogiem.

Cele operacyjne- dziecko:

- ✚ potrafi wykonać zadanie odnajdują w przestrzeni ukryte znaki,
- ✚ zna i rozpoznaje znaki oznaczające jakość powietrza, potrafi je odczytać,
- ✚ poznaje, bada i odkrywa,
- ✚ wie, że powietrze jest niewidoczne, a smog brudzi, czyli zatrauwa czyste powietrze,
- ✚ kojarzy teks czytany z obrazem.

Formy:

- indywidualna,
- grupowa.

Metody:

- słowna (rozmowa),
- oglądowa (pokaz znaków jakości powietrza),
- problemowa (burza mózgów),
- zadaniowa (zadań stawianych do wykonania),
- doświadczeń i obserwacji.

Pomoce:

znaki oznaczające jakość powietrza, wiatraczki, suszarka, słomki, miski z wodą, czarna farbka, woda, teks wiersza „Co z tym smogiem”?

Temat szczegółowy nr 3:

Jak wygląda smog?

- 1) Sprawdzenie stanu jakości powietrza i oznaczenie go właściwym symbolem widocznym w sali.
- 2) Zabawa dydaktyczna „Co to jest smog?” - Dzieci siadają na dywanie w kręgu. Nauczyciel rozpoczyna rozmowę nawiązując do pojęcia „smog”. Pyta dzieci, czy wiedzą, co to jest smog? Skąd się bierze? Następnie dzieci umieszczają na tablicy różne ilustracje przedstawiające smog w różnych ujęciach i smoki w różnych wielkościach. Dzieci mają wskazać, które obrazki według nich przedstawiają smoki, które smog.
- 3) Zabawy matematyczne: przeliczanie, porównywanie, posługiwanie się określeniami mniej, więcej, tyle samo, większy, mniejszy, taki sam.
- 4) Zabawy oddechowe:
 - wprawianie w ruch powietrzem kartki papieru,
 - dmuchanie strumieniem powietrza na dłoń,
 - ćwiczenia głębokiego wdechu i wydechu.
- 5) Nauka na pamięć wiersza „Co z tym smogiem”:
 - recytacja połączona z gestem (ilustrowanie treści wiersza ruchem)
 - recytacja ze zmianą natężenia głosu (cicho, szeptem, głośno).
- 6) Zabawy plastyczne z podziałem na grupy:
 - „Jak wygląda smog?” – wydzieranka z wykorzystaniem szarych gazet i węgla rysunkowego;
 - „Szczęśliwe ptaki” – malowanie dłońmi i palcami.
- 7) „Szczęśliwa Ziemia” – stworzenie instalacji przestrzennej.

Wspólne stworzenie przez dzieci i nauczycielkę instalacji, w której obrazują walkę „dobra ze złem” - przykrywanie „smogowych” prac „szczęśliwymi ptakami” na znak możliwego zwycięstwa walki ze smogiem.

Cele główne:

- ✚ budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym i przyrodniczym,
- ✚ kształtowanie pojęć matematycznych,
- ✚ rozwijanie zdolności plastycznych i manualnych.

Cele operacyjne- dziecko:

- ✚ zna symbole jakości powietrza i potrafi je właściwie zastosować,
- ✚ wie, co to jest smog i skąd się bierze,
- ✚ ćwiczy pamięć,
- ✚ współdziała z rówieśnikami tworząc instalację przestrzenną,
- ✚ rozwija sprawności manualne
- ✚ właściwie posługuje się pojęciami: mniej, więcej, tyle samo, większy, mniejszy, taki sam.

Formy:

- indywidualna,
- grupowa.

Metody:

- zadaniowa (zadań stawianych do wykonania),
- słowna (rozmowa),
- problemowa (burza mózgów).

Pomoce:

ilustracje przedstawiające smog w różnych ujęciach oraz smoki różnej wielkości, kartki papieru, węgiel rysunkowy, szare gazety, farby.

Temat szczegółowy nr 4
Szukamy pomocy

- 1) Zorganizowanie spotkania ze Strażnikami Miejskimi na temat smogu w naszym mieście, w trakcie którego dzieci dowiadują się jak dorośli walczą ze smogiem i kto tak naprawdę jest trucicielem.
- 2) Przygotowanie projektów ulotek antysmogowych w wykonaniu dzieci w celu rozdania ich mieszkańcom Dębca w trakcie barwnego korowodu np. w pierwszy dzień wiosny.

Cele główne:

- ✚ zrozumienie zagrożeń i skutków wynikających z powstałego zjawiska smogowego,
- ✚ podjęcie inicjatywy i wyjście z apelem do dorosłych.

Cele operacyjne- dziecko:

- ✚ pozna sposoby walki ze smogiem
- ✚ potrafi z uwagą wysłuchać zaproszonych gości
- ✚ ośmieli się zadać pytania.

Formy:

- indywidualna,
- grupowa.

Metody:

- zadaniowa (zadań stawianych do wykonania),
- słowna (rozmowa),
- problemowa (burza mózgów).

Pomoce:

sztalugi malarskie do przygotowania projektów ulotek antysmogowych.

Temat szczegółowy nr 5

Co z tym smogiem?

- 1) Utrwalanie piosenki „Moja planeta”. Dzieci odpowiadają na pytania zadane do tekstu piosenki:
 - o jakiej planecie mowa jest w piosence?
 - co szkodzi planecie?
 - dlaczego powinniśmy dbać o naszą Planetę?
 - co oznacza hasło SOS ?
 - jak możemy pomóc Planecie?
- 2) Przygotowanie ulotek antysmogowych (wg. wykonanych projektów) z różnego rodzaju materiału plastycznego.
- 3) Utrwalenie treści wiersza „Co z tym smogiem?”
- 4) Barwny korowód antysmogowy ulicami Dębca – rozdanie mieszkańcom ulotek wykonanych przez dzieci.
- 5) Po powrocie do przedszkola - zabawa wyciszająca - przekazywanie energii za pomocą świecącego przedmiotu (może to być latarka, zabawka z lampką, piłka migocząca itp.). Dzieci stoją w kole i z rąk do rąk przekazują sobie światełko.

Cele główne:

- ✚ podsumowanie wiedzy zdobytej podczas całego tygodnia.

Cele operacyjne- dziecko:

- ✚ recytuje wiersz „Co z tym smogiem?”,
- ✚ śpiewa piosenkę Majki Jeżowskiej „Moja planeta”,
- ✚ przygotowuje rysunek w formie ulotki,
- ✚ przejdzie w barwnym korowodzie.

Formy:

- indywidualna,
- grupowa.

Metody:

- zadaniowa (zadań stawianych do wykonania),
- słowna (rozmowa),
- zadań stawianych do wykonania.

Pomoce:

materiały plastyczne do przygotowania projektów ulotek antysmogowych.

5 - LATKI

Alicja Nowaczyk i Małgorzata Skibińska

Temat szczegółowy nr 1: Powietrze – co to takiego?

- 1) Zabawa wprowadzająca w temat zajęcia „zatkany nos”.
Dzieci zostają poproszone o zatkanie nosa i buzi na kilka/kilkanaście sekund. Następnie nauczyciel zadaje pytania, na które przedszkolaki wspólnie próbują odpowiedzieć:
 - czego nie możemy robić kiedy mamy zatkany nos? (Oddychać);
 - czym oddychamy? (Powietrzem);
 - co by się stało gdybyśmy dłużej trzymali zatkane nosy? (Udusilibyśmy się).Wniosek z zabawy: powietrze potrzebne jest nam do życia.
- 2) Zabawy badawcze - poznanie właściwości powietrza.
Nauczycielka zadaje dzieciom pytania:
 - czy powietrze może poruszać lekkie przedmioty? W jaki sposób przy pomocy zgromadzonych przedmiotów możemy wywołać wiatr? Wspólne wykonywanie doświadczeń, które są odpowiedzią na postawione pytania: puszczenie powietrza (z nadmuchiwanego balonu, z suszarki, wykorzystanie wachlarza) na ułożone na stole przedmioty (bibuła, piórka, wata);
 - czy powietrze można ścisnąć? – nauczycielka prosi dziecko, by zatkało palcem otwór na igłę w strzykawce, następnie wyciąga tłoczek do góry i prosi inne dziecko by spróbowało docisnąć go do dna - szukanie przyczyny oporu tłoka w strzykawce;
 - skąd się wzięły bąbelki? - nauczycielka zaprasza kilkoro dzieci, by zanurzyły w wiaderkach (miskach) z wodą puste butelki - szukanie odpowiedzi na pytanie, czym są bąbelki (powietrze) i skąd się wzięły?
- 3) Zabawa ruchowa z chustą animacyjną - nauczycielka prezentuje różne fragmenty muzyczne, o różnej dynamice. Dzieci trzymają chustę i poruszają nią w takt melodii, falują, zatrzymują, zmieniają tempo wachlowania.
- 4) Zabawy badawcze c.d.
 - rakieta z balona.
Nauczycielka przecina słomkę na połowę, przeciąga przez nią sznurek i przywiązuje go po obu stronach sali. Wybrane dziecko nadmucha balon i przykleja go taśmą do słomki. Puszczając koniec balona i wszyscy obserwują co się dzieje. Powietrze z balona zostało ściśnięte w bardzo małej przestrzeni, tak więc panuje tam wysokie ciśnienie. Kiedy powietrze zaczyna wydobywać się z balonika, powoduje jego ruch w przeciwną stronę;
 - ciężar powietrza- czy powietrze coś waży?
Pośrodku pałeczki nauczycielka wiąże sznurek i zawiesza go na haku. Dwoje dzieci nadmucha po jednym balonie. Należy nadmuchać baloniki tak, aby jeden był większy, a drugi mniejszy i przywiązać je na końcach pałeczki. Koniec większym balonem opadnie w dół, gdyż zawiera on więcej powietrza i jest przez to cięższy;
 - zawody piłeczek.
Dzieci w parach leżą na dywanie; dmuchają na leżące na piłeczkę ping pongową. Strumień powietrza musi być skierowany dokładnie na piłeczkę. Co ją porusza? Swobodne wypowiedzi dzieci;
 - kolorowe bańki.
Dzieci otrzymują pojemniczki z wodą z płynem i przez dmuchanie w słomkę robią bańki. Co jest w środku bańki mydlanej? Wspólne poszukiwanie odpowiedzi.

- 5) Zabawa z balonikami- ćwiczenia oddechowe.
Zaproponowanie jednemu dziecku pokazu sposobu nadmuchiwanie balonu, ze zwróceniem uwagi na wdech i wydech- do zabawy w dmuchanie balonów włączają się wszystkie dzieci. Następnie otrzymują balony i napełniają je powietrzem. Po nadmuchianiu powoli wypuszczają powietrze z baloników na rozłożone listki, kulki z waty, piłeczki pingpongowe i obserwują, że wszystkie przedmioty przesuwać się. Nauczycielka wyjaśnia dzieciom, że do balonika wdmuchaliśmy powietrze. Gdy go wypuszczamy, powietrze zaczyna przesuwać różne przedmioty. Wiatr – to poruszające się powietrze.
- 6) Czy powietrze może być listonoszem?
Nauczycielka prosi, aby dzieci usiadły w różnej odległości od niej, następnie rozpyła w powietrzu zapach perfum. Dzieci mają klasnąć w dłonie, gdy poczną jakiś nowy zapach. Wysuwanie wniosków przez dzieci, że powietrze przenosi zapachy.
- 7) Obserwacja zachowywania się przedmiotów w powietrzu.
Nauczycielka wyjaśnia dzieciom, że przedmioty poruszają się w taki sposób, w jaki na nie dmuchamy (gdy lekko - ruszają się powoli; gdy szybko - to gwałtownie). Rozdaje każdemu piórko. Zadaniem dzieci jest podrzucić je do góry i dmuchając starać się, by piórko jak najdłużej utrzymało się w powietrzu.
- 8) Zabawa muzyczna: „Butelkowa zabawa” – dzieci dmuchają w szklane butelki po soczkach fragment jakiejś piosenki, może być rytm piosenki zaproponowanej przez dzieci - ćwiczenia rytmiczne. Nauczycielka informuje dzieci, że do grania na niektórych instrumentach oraz do rozchodzenia się dźwięków niezbędne jest powietrze.
- 9) Wyjście do ogrodu przedszkolnego - ewaluacja zajęć.
Nauczycielka wraz z dziećmi zastanawia się nad tym, jak można zrobić wiatr: dmuchając, ruszając szybko ręką, materiałem, woreczkami foliowymi, kartką papieru itp. Wyjaśnienie dzieciom, że do pomiaru wiatru służy wiatromierz. Nauczycielka proponuje dzieciom, by wspólnie wykonać prowizoryczne wiatromierze z patyka, folii, tekturki i sznurka. Po wykonaniu prac dzieci sprawdzają, jak silnie wieje wiatr. Lekki podmuch poruszy tylko folię; natomiast silny wiatr wprawi w ruch ciężką tekturkę. Na koniec dzieci są poproszone o podniesienie rąk i machanie, jeśli podobały im się dzisiejsze zajęcia.

Cele główne:

- ✚ organizowanie sytuacji sprzyjających budzeniu ciekawości poznawczej,
- ✚ kształtowanie umiejętności przewidywania i wnioskowania na podstawie przeprowadzonych obserwacji,
- ✚ przybliżenie przedszkolakom wybranych właściwości powietrza,
- ✚ kształtowanie świadomości ekologicznej związanej z koniecznością ochrony czystości powietrza.

Cele operacyjne – dziecko:

- ✚ aktywnie uczestniczy w zabawach eksperymentalnych umożliwiających poznanie właściwości powietrza,
- ✚ przestrzega zasad zgodnego współdziałania w trakcie wspólnych zabaw proponowanych przez nauczyciela,
- ✚ uważnie obserwuje, łączy ze sobą nabyte i posiadane wiadomości oraz wyciąga wnioski,
- ✚ jest aktywne, pomysłowe i otwarte na nowe doświadczenia,
- ✚ ilustruje ruchem treść piosenki oraz swobodnie interpretuje utwór muzyczny.

Metody pracy:

- słowna: rozmowa, informacje, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się

- czynna: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych dziecku, kierowania działaniami dziecka
- oglądowa: obserwacja i pokaz, osobisty przykład nauczyciela.

Formy pracy:

- zbiorowa
- indywidualna
- grupowa.

Pomoce dydaktyczne:

balony dla każdego dziecka, suszarka, wentylator, bibuła, wata, piórka, strzykawka, butelki po wodzie, słomki, sznurek, piłeczki ping pongowe, kubki z wodą i płynem do baniek, chusta animacyjna, CD z muzyką

**Temat szczegółowy nr 2:
Co z tym powietrzem?**

- 1) Powitanie piosenką pt. „Dzień dobry”.
Dzieci stoją w kole, wspólnie śpiewają piosenkę, jednocześnie ilustrują jej treść ruchem.
- 2) Zaproszenie dzieci do obejrzenia filmu edukacyjnego pt. „Zanieczyszczone powietrze” wprowadzającego w tematykę zajęć:

<https://tuptuptup.org.pl/zanieczyszczone-powietrze-film-edukacyjny-dla-dzieci/>

- 3) Rozmowa na temat filmu inspirowana pytaniami:
 - co zatrafuwa powietrze?
 - dlaczego sadzenie drzew jest takie ważne?
 - jakie szkodliwe skutki ma dla naszego organizmu zanieczyszczone powietrze?
 - jakie są inne skutki zanieczyszczonego powietrza?
 - w jaki sposób możemy chronić się przed zanieczyszczeniem powietrza?
 - co możemy zrobić aby powietrze wokół nas było bardziej czyste?
- 4) „Kolory ostrzegają” – zabawa ruchowa – dziecko poznaje oznaczenia kolorystyczne wskazujące czystość powietrza.
Nauczyciel przedstawia dzieciom zabawę, w której będą posługiwać się indeksem jakości powietrza, który służy do oznaczania czystości/jakości powietrza. Obserwując zmianę koloru, będą wiedziały, czy mogą bawić się na podwórku, czy tylko spacerować, a może powinny zostać w domu.
Zielona karteczka oznacza: możesz bawić się na podwórku (powietrze jest dobre dla nas), żółta/pomarańczowa – uwaga, wyjdź na zewnątrz, tylko jeśli musisz (powietrze może być szkodliwe, stężenie pyłów jest wyższe), czerwona karteczka oznacza: stop, lepiej zostać w domu (powietrze jest szkodliwe, występuje wysokie stężenie pyłów).
Dzieci swobodnie spacerują po sali. Kiedy pojawi się karteczka zielona, naśladują zabawy, które wykonują, będąc na placu zabaw. Kiedy pojawi się karteczka żółta/pomarańczowa, dzieci dobierają się w pary i spokojnie spacerują po sali. Gdy pojawi się karteczka koloru czerwonego, dzieci zatrzymują się i siadają w siadzie skrzyżnym, są smutne.
- 5) Zabawa dydaktyczna „Smok i smog”.
Nauczycielka na tablicy umieszcza obrazek smoka i smogu;
 - wypowiedzi dzieci na temat smoka
 - głoskowanie słowa „smok”(zwrócenie uwagi na ostatnią głoskę - k)
 - objaśnienie przez nauczycielkę znaczenia słowa „smog”
 - głoskowanie słowa „smog”
 - wykazanie różnicy w wymowie słowa „smok” i „smog”
 - wymyślanie przez dzieci słów, rozpoczynających się od głoski „s”

- umieszczenie przez chętne dziecko napisów „smok” i „smog” pod odpowiednim obrazkiem, oraz wspólne ich odczytanie.
- 6) Burza mózgów – dzieci swoimi słowami próbują określić znaczenie słów: smok oraz smog.
W podsumowaniu nauczycielka wyjaśnia dzieciom różnice w znaczeniu słów: smog i smok:
Smog - mgła wzmocniona przez dym – nienaturalne zjawisko atmosferyczne polegające na współwystępowaniu zanieczyszczeń powietrza spowodowanych działalnością człowieka oraz niekorzystnych naturalnych zjawisk atmosferycznych: znacznej wilgotności powietrza (mgła) i braku wiatru. Smog jest zagrożeniem dla zdrowia. Nazwa "smog" powstała ze zbitki dwóch angielskich słów: smoke – dym i fog - mgła.
Smok – fikcyjne stworzenie, najczęściej rodzaj olbrzymiego gada. Występuje w licznych mitach i legendach oraz w literaturze i filmach. Według wielu mitów smoki obdarzone były dużą inteligencją, potrafiły posługiwać się magią, znały ludzką mowę, a także ziały ogniem.
Dzieci decydują, która definicja odnosi się do smogu!
- 7) Zabawa taneczna „Wejście smoków” do melodii Taniec ognia - Manuel De Falla - z baletu „Czarodziejska miłość”.
Dzieci ustawiają się w kole i przykucają. Gdy muzyka zaczyna grać dzieci podnoszą się zgodnie z muzyką, machają skrzydłami. Następnie wykonują smocze, ciężkie kroki i przykucnięcie. Całość powtarza się dwukrotnie. Potem dzieci naśladują smocze obroty, machanie skrzydłami, „przelot nad miastem”, lądowanie.
- 8) Quiz podsumowujący zdobytą wiedzę.
Każde dziecko ma w ręce lizak, kiedy odpowiedź brzmi: tak – podnosi lizak w górę, na odpowiedź; nie – lizak opuszczony w dół;
- każdy musi troszczyć się o powietrze? (TAK)
 - dym z komina jest zdrowy? (NIE)
 - jazda na rowerze chroni powietrze? (TAK)
 - smog powoduje dobry nastrój? (NIE)
 - zanieczyszczone powietrze szkodzi tylko ludziom? (NIE)
 - smog prowadzi do osłabienia odporności, alergii, zapalenia oskrzeli, astmy? (TAK)
 - spaliny z pieca i samochodów zanieczyszczają powietrze? (TAK)
 - kiedy jakość powietrza oznaczona jest na wykresach kolorem zielonym, powinno się zostać w domu? (NIE)
 - lepiej wybrać się na spacer po zakorkowanym mieście niż do parku czy lasu? (NIE)
 - im więcej drzew posadzimy, tym lepiej dla naszego środowiska? (TAK).
- 9) Podziękowanie dzieciom za wspólne zajęcia, zaproszenie do ogrodu przedszkolnego. Zadanie dzieciom pytania, czy o czymś przed wyjściem nie zapomnieliśmy? Przypomnienie o konieczności sprawdzania stanu powietrza. Wspólne odczytanie raportu o stanie powietrza i podjęcie decyzji, czy można wyjść w dniu dzisiejszym.

Cele główne:

- ✚ zapoznanie dzieci z tematyką zanieczyszczenia powietrza,
- ✚ kształtowanie nawyku właściwego zachowania podczas dni z przekroczoną normą pyłów w powietrzu,
- ✚ kształtowanie postaw proekologicznych – uświadamianie dzieciom wpływu zanieczyszczenia środowiska na jakość życia i zdrowie człowieka.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ wspólnie zaśpiewa i zilustruje piosenkę powitanek,
- ✚ potrafi wymienić przyczyny zanieczyszczenia powietrza przez człowieka,

- + pozna oznaczenia kolorystyczne wskazujące czystość powietrza,
- + współdziała w zabawie i sytuacji zadaniowej,
- + rozwija poczucie odpowiedzialności i troski o najbliższe środowisko,
- + wie, czym jest smog i jak powstaje,
- + rozumie, że oddychanie skażonym powietrzem może mieć tragiczne skutki dla zdrowia,
- + wie, jak można zmniejszać zagrożenie dla organizmu wynikające z istnienia smogu,
- + podaje propozycje działań człowieka zmniejszających zagrożenie smogiem,
- + głoskuje dane słowa, podaje słowa, rozpoczynające się od danej głoski,
- + czyta napisy globalne,
- + rozwija wiedzę o środowisku społecznym i przyrodniczym.

Formy:

- zbiorowa
- indywidualna.

Metody:

- czynne (samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych do wykonania, ćwiczeń utrwalających),
- słowne (rozmowa, burza mózgów, objaśnienia i instrukcje, poszukiwań odpowiedzi na nurtujące pytania, „społecznego porozumiewania się,
- oglądowe (film, pokaz, osobisty przykład nauczyciela).

Pomoce dydaktyczne:

film edukacyjny pt. „Zanieczyszczone powietrze”, karteczki w kolorze: zielonym, pomarańczowym, żółtym oznaczające jakość powietrza, ilustracje smoka i smogu, napisy globalne: smok – smog, nagranie melodii Taniec ognia - Manuel De Falla - z baletu Czarodziejska miłość.

Temat szczegółowy nr 3:

Pomóżmy naszej Ziemi - zajęcia umuzykalniające.

- 1) Zabawa skupiająca uwagę i integrująca grupę „Podaj dalej”.
Dzieci siedzą w kręgu i podają sobie „z rąk do rąk” niewielką dmuchaną piłkę, przedstawiającą kulę ziemską.
- 2) Zaproszenie dzieci do wysłuchania piosenki śpiewanej przez nauczycielkę.
- 3) Rozmowa nt. treści inspirowana pytaniami, rozwiązanie krzyżówki, której hasłem jest SOS:
 - jak nazywa się nasza planeta?
 - czy ktoś wie, co to są dobre obyczaje?
 - w jaki sposób ziemia woła ludzi?
- 4) Nauczycielka wiesza przygotowany schemat krzyżówki, odczytuje zagadki:
 - a) Mądre oczy, duża głowa
w nocy łowi w dzień się chowa.
Zgadniesz po tych paru słowach,
że ten ptak to ... (sowa).
 - b) Tak cichutko chodzi,
że go nikt nie słyszy.
I dlatego bardzo,
boją się go myszy (kot).
 - c) Sosnowy, dębowy,
stary lub młody
rosną w nim grzyby,
rosną jagody (las).

Po odgadnięciu każdej zagadki dzieci wypełniają odpowiednie pola literami, odczytują hasło. Wytlumaczenie przez nauczycielkę co oznacza skrót SOS - międzynarodowy sygnał oznaczający wezwanie o pomoc.

- 5) Ponowne wysłuchanie piosenki, wyjaśnienie niezrozumiałych zwrotów i słów (nie ma ceny, nie spadła tu z księżycy, świat rozbroi, ..).

- 6) Ćwiczenie plastyczne: „Planeta wesola – planeta smutna”.
Dzieci podzielone na dwie grupy otrzymują małe kartki papieru i kolorowe kredki.

Polecenie dla pierwszej grupy: niech każdy narysuje Ziemię – naszą planetę, która jest smutna. Jak taka Ziemia może wyglądać? Co jej przeszkadza w tym, żeby była wesola i piękna? W jakich jest kolorach? Jakie jest jej otoczenie i ona sama?

Dzieci z drugiej grupy mają narysować Ziemię wesolą. Czym różni się od smutnej? Jakie kolory ma Ziemia radosna? Co się na niej znajduje?

Zawieszenie prac w dwóch specjalnie oznaczonych miejscach: smutna planeta pod szarą chmurką, wesola – pod słońcem. Wspólne omówienie treści prac. Zwrócenie uwagi na elementy zagrażające życiu ludzi i roślin. Który świat bardziej się nam podoba? Na której Ziemi chcielibyśmy żyć i dlaczego?

- 7) Zabawa uwrażliwiająca na zmianę tempa i dynamiki z kolorowymi chustkami „Spacer po wesolej i smutnej Ziemi”.

Dzieci przy wesolej, skocznej muzyce spacerują, podskakują po sali poruszając chustkami w rytm muzyki, słuchając poleceń: pojedynczo, w parach, tworzą trójki itp. Kiedy muzyka zwalnia i staje się cicha dzieci przykucają i przykładają chusteczkę do ust, tak jak maseczkę przeciw smogową. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie.

- 8) Ponowne wysłuchanie utworu połączone z rytmicznym wyklaskiwaniem przez dzieci refrenu, próby śpiewu refrenu.

- 9) Ćwiczenia słuchowe „Co słyhać dookoła nas?”

Dzieci siadają w kole. Każde otrzymuje po jednej chmurce i słończku. Nauczyciel włącza nagrania różnych odgłosów: przyrody, ulicy, pociąg, petard itp.

Zadaniem dzieci jest rozpoznanie odgłosu i określenie czy jest on nieprzyjemny lub szkodliwy dla naszej planety i dla nas ludzi (podniesienie w górę chmurki), czy też nie (podniesienie w górę słończka).

- 10) Zabawa ilustracyjna do piosenki.

Dzieci wspólnie z nauczycielką ilustrują ruchem piosenkę:

- Moja planeta jest całkiem nie z tej Ziemi (kiwanie palcem wskazującym),
- Moja planeta nie ma ceny (przebieranie palcami jak przy pokazywaniu pieniędzy),
- Moja planeta jest rano niewyspana (przeciąganie się), Moja planeta jest tam gdzie Ty i mama (wskazywanie na poszczególne osoby wokół siebie),
- Moja planeta nie spadła tu z księżycy (podskok),
- Moja planeta to tajemnica (przyłożenie palca wskazującego do ust),
- Moja planeta raz zimna (objęcie się za ramiona i drżenie z zimna), raz przegrzana (wachlowanie się).
- W refrenie dzieci klaszczą do rytmu.
- Moja planeta miłości się nie boi (pokazują z palców serduszko),
- Moja planeta broń rozbroi, Moja planeta zna dobre obyczaje (marsz w miejscu)
- Moja planeta nam wszystkim dłoń podaje (dzieci podają sobie wzajemnie dłonie).
- Na słowa „Tak to prawda...” dzieci kucają, a na słowa „Teraz musi być żywa” wyskakują wysoko z uniesionymi rękami.

- 11) Dzieci słuchają nowej piosenki i w miarę możliwości włączają się do wspólnego śpiewania.

- 12) Wycieczka do lasu dębińskiego – obserwowanie przyrody i występujących zanieczyszczeń. Dziecko obserwuje zarówno piękno otaczającej przyrody, jak i przedmioty zaśmiecające środowisko.

Cele główne:

- ✚ kształcenie wrażliwości muzycznej i rozwijanie dyspozycji muzycznych,
- ✚ uzmysłowienie dzieciom, że troska o przyrodę jest troską o nas samych i nasze spokojne życie.

Cele operacyjne - dziecko:

- pozna melodię i słowa piosenki,
- podaje nazwę planety, na której mieszka,
- dowiaduje się znaczenia skrótu SOS,
- odzwierciedla formie plastycznej smutek i radość,
- uzasadnia swoje wybory,
- reaguje ruchem na zmiany wysokości dźwięku,
- wie, w jakim celu zakłada się maseczkę antysmogową,
- rozpoznaje efekty akustyczne z otoczenia,
- wykonuje prosty układ ruchowy do tekstu piosenki,
- włącza się do wspólnego śpiewu,
- rozwija pomysłowość i kreatywność.

Metody:

- czynne (samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych do wykonania, ćwiczeń utrwalających),
- słowne (rozmowa, poszukiwań odpowiedzi na nurtujące pytania, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się),
- oglądowe (pokaz, społecznego porozumiewania się, osobisty przykład nauczyciela).

Formy pracy:

- zbiorowa
- grupowa
- indywidualna.

Pomoce dydaktyczne:

dmuchana piłka, nagranie piosenki M. Jeżowskiej pt. „Moja planeta”, małe karteczki, kredki, sylweta chmury i słońca, zagadki, krzyżówka – schemat, litery, kolorowe chustki, nagrania odgłosów, kamizelki odbłaskowe.

**Temat szczegółowy nr 4:
Świat potrzebuje tlenu.**

- 1) Powitanie dzieci.- nauczycielka czyta wiersz wprowadzający w tematykę zajęć „Co z tym smogiem?”
Rozmowa na temat odczytanego wiersza, kierowana pytaniami nauczycielki.
- 2) „Słyszę i liczę” – ćwiczenia liczbowe, odtwarzanie zasłyszanych dźwięków.
Nauczycielka odtwarza dźwięki kasłania w takim tempie, aby dzieci mogły je policzyć. Następnie układają przed sobą tyle samo patyczków oznaczając je odpowiednią cyfrą. W celu sprawdzenia dzieci wysypują z kubka liczmany i liczą. Kto miał tyle samo, dobrze wykonał zadanie.
- 3) „Kominy” – zabawa ruchowo – matematyczna.

Dzieci maszerują po kole, otrzymując od nauczycielki kółka. Gdy wszystkie mają obręcze odwracają się do środka koła kładąc je przed sobą, to są kominy. Na środku sali w środku obręczy leżą karteczki - filtry. Gdy gra muzyka dzieci biegną po sali, na przerwę w muzyce podbiegają do dużej obręczy, biorą jeden filtr i zanoszą do swojego komina. Dziecko ma zbierać 9 filtrów - przelicza je i układa z nich cyfrę 9.

4) „Matematyczne zagadki”.

Dzieci siedzą w półkolu, nauczycielka rozkłada sylwety chmurki oznaczone cyframi od 1 do 9, z drugiej strony napisana jest zagadka (pytanie). Wybrane dziecko wyrzuca kostkę, przelicza liczbę oczek i podaje nauczycielce chmurkę z odpowiednią cyfrą. Nauczycielka odczytuje zagadkę, dzieci podają odpowiedzi. Następnie dzieci rzucają dwiema kostkami, dodają oczka, przeliczają i podają chmurkę z odpowiednią cyfrą, odpowiadają na pytania czytane przez nauczycielkę:

- Czy w piecu wolno palić plastik i stare meble?
- Skąd się bierze smog?
- Czym powinniśmy się poruszać aby zmniejszyć emisję smogu?
- Czy smog może powodować u ludzi choroby?
- Komu, oprócz ludzi powietrze jest potrzebne do życia?
- Jakie dymy spotykamy na co dzień?
- Czy przebywanie w dymie zapewnia nam zdrowie?
- Jakie kolory ostrzegają nas przed smogiem?
- Czy każdy musi troszczyć się o czyste powietrze?

5) Interpretacja ruchowa treści poznanej wiersza - zabawa utrwalająca wiersz. Nauczycielka prosi, by dzieci stanęły w rozsypane naprzeciw niej i powtarzały za nią oraz odzwierciedlały ruchem słowa wierszyka:

Gdy ktoś pyta: co z tym smogiem? (dzieci rozkładają ręce)
zaraz wielkie oczy robię. (robią "wielkie oczy")

Wiedzą nawet małe dzieci (wykonują gest ręką do przodu)
by nie palić w piecu śmieci. (grożą palcem)

Do przedszkola pieszo chodzę (maszerują w miejscu)
choć dużo aut na drodze. (łapią się za głowę)

Wolę życie w nowym stylu (wykonują podskok)
I nie lubię wdychać pyłu! (krzyżują przed sobą ręce).

6) Aktywność plastyczna - tworzenie transparentów i haseł o szkodliwości smogu, oraz walce z nim. Nauczycielka dzieli dzieci na 4 grupy. Każdej z grup daje przygotowany wcześniej napis, który dzieci wypełniają i kolorują wg uznania.

- Świat zadymiony ma same złe strony!
- Paląc śmieci - trujesz dzieci!
- Okaż kulturę - chroń naturę!
- Nie bądź tym, co wdycha dym!
- Nie pal w piecu byle czego! Zrób dla świata coś dobrego!

7) Happening okolicznymi ulicami nawołujący do walki ze smogiem.

8) Po powrocie do przedszkola dzieci otrzymują edukacyjne kolorowanki.

9) Ewaluacja. Dzieci otrzymują znaczek chmurki smutnej i uśmiechniętej. Podnoszą odpowiednią minę do pytania, czy podobał im się happening, którego byli twórcami.

Cele ogólne:

- ✚ rozwijanie umiejętności posługiwania się liczebnikami głównymi i porządkowymi w zakresie dostępnym dziecku
- ✚ kojarzenie liczby elementów z jej zapisem graficznym – cyfrą
- ✚ stawianie się aktywnym w działaniach mających na celu zmianę zachowań dzieci i dorosłych oraz zdobyciu pozytywnych nawyków proekologicznych
- ✚ rozwijanie poczucia odpowiedzialności oraz troski o czystość otoczenia.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ zna cyfry i liczby, potrafi je umiejętnie stosować (w zakresie do 9)
- ✚ kojarzy liczbę elementów z zapisem graficznym – cyfrą
- ✚ dodaje i odejmuje przedmioty ustalając ich wynik
- ✚ liczy obiekty niewidoczne (dźwięki) i określa ich liczbę
- ✚ umiejętnie posługuje się liczebnikami głównymi i porządkowymi w zakresie mu dostępnym
- ✚ potrafi rozpoznać cyfry i litery i odczytywać je
- ✚ wykorzystuje swoją wiedzę w praktyce.
- ✚ wie, w jaki sposób można zmanifestować swoje przekonania
- ✚ rozwija aktywność społeczną, twórczą oraz wyobraźnię.

Metody:

- słowne (wiersz, rozmowa, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się)
- czynne (kierowania własną działalnością, zadań stawianych dziecku, zabaw ruchowych, zabaw plastycznych)
- oglądowe (obserwacja i pokaz, przykład nauczyciela).

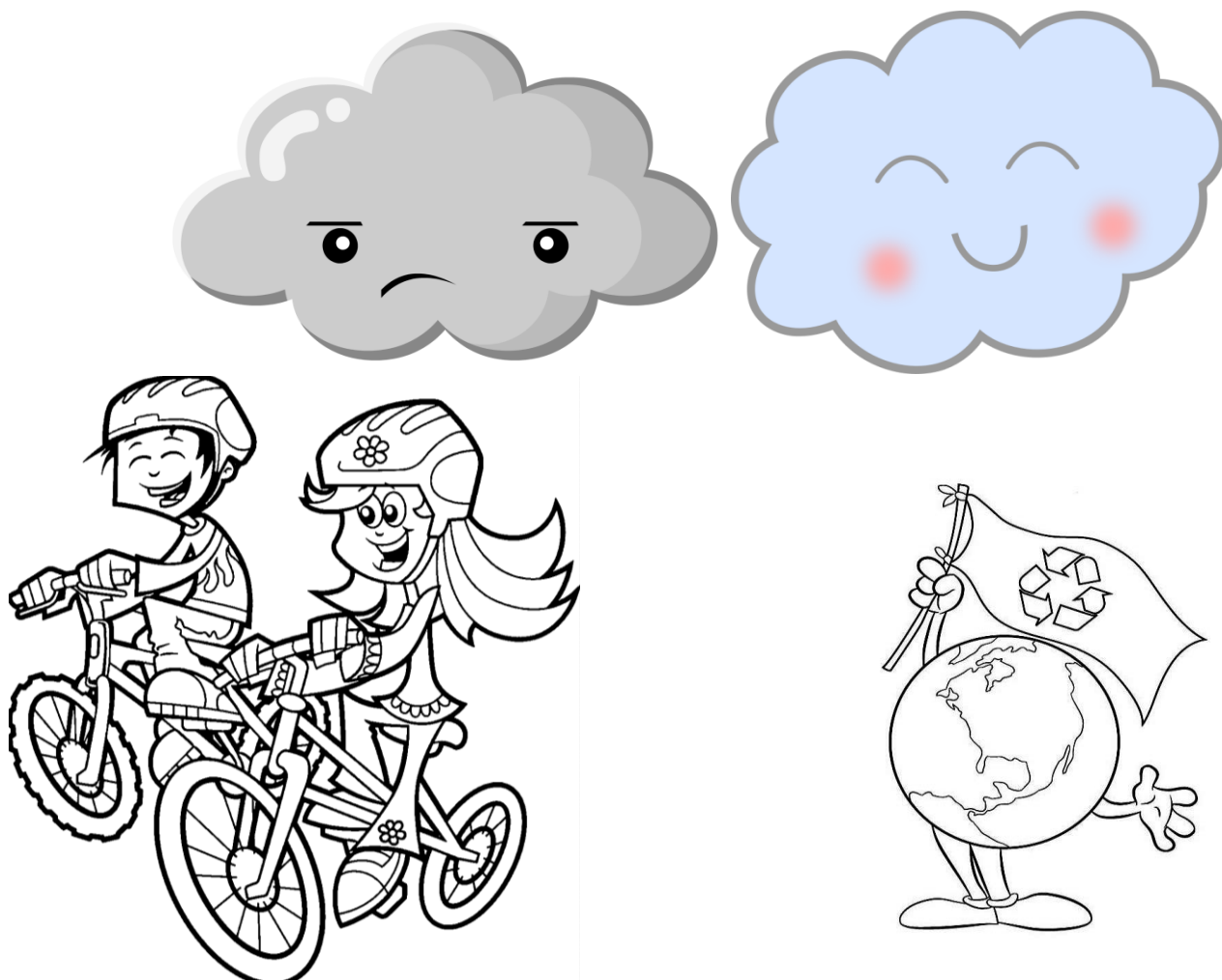
Formy pracy:

- zbiorowa
- grupowa
- indywidualna.

Pomoce dydaktyczne:

duża obręcz, małe kółka- obręcze, patyczki - liczniki, koperty z cyframi 1- 9 dla każdego dziecka, kubek, karteczki - jako filtry, płyta CD, sylwety ponumerowanych chmur, treść zagadek, kostki do gry, transparenty z hasłami antysmogowymi do ozdobienia, farby, flamastry, kolorowanki i wiersz o smogu.

Załączniki:

Temat szczegółowy nr 5: Smogowi mówimy NIE!

- 1) Zabawa integracyjna „Chodzenie”.
Dzieci chodzą swobodnie po sali. Nauczycielka zmienia co jakiś czas polecenia, np.: chodzimy jak ludzie bardzo zmęczeni, smutni, radośni; chodzimy z otwartym parasolem pod wiatr, skacząc po kamieniach, po gorącym piasku; itp.
- 2) Wprowadzenie w tematykę zajęcia, zaproszenie dzieci do obejrzenia teatrzyku pt. „Pan Trujek”. Załącznik nr 1
- 3) Rozmowa na temat teatrzyku inspirowana pytaniami, skłonienie dzieci do refleksji.
 - Które obrazki bardziej się wam podobały i dlaczego?
 - Jak wyglądałoby miasto gdyby powietrze było zanieczyszczone?
 - W którym mieście wolałyby żyć – takim szarym z brudnym powietrzem czy zielonym, bez dymu i spalin?Dzieci wyrażają swoje opinie i tłumaczą dlaczego dokonali takiego wyboru.
- 4) Zabawa ruchowa „Dymy”
Dym leci z komina (nauczycielka potrząsa tamburynem) – dzieci biegają po sali. Komin przestaje dymić – dzieci stoją w miejscu, bez ruchu. Nauczycielka wydaje kolejne polecenia:
 - teraz dym jest trochę dłuższy: składa się z trójki dzieci – dzieci dobierają się po troje i poruszają się po sali w rytm tamburyna, przestaje dymić – dzieci stoją w miejscu, bez ruchu;
 - dym stał się jeszcze groźniejszy: składa się z 5 dzieci – dzieci dobierają się po pięć osób i poruszają się „wężykami” po sali, przestaje dymić – dzieci stoją w miejscu, bez ruchu;
 - wielki dym leci z komina, musicie zrobić wszyscy jeden długi dym – przy dźwiękach tamburyna poruszają się „wężem”, przestaje dymić – dzieci stoją w miejscu, bez ruchu.
- 5) „Dym z komina” – eksperyment.
Nauczycielka przygotowuje delikatnie rozcieńczoną czarną farbę. Wyobraźcie sobie, że czarna farba to dym, a woda to czyste powietrze. Spójrzcie, co stanie się, kiedy dodam farbę do czystej wody. Nauczycielka powoli przy pomocy pipety dodaje czarną farbę do wody. Dzieci obserwują zmianę barwy z przezroczystej na czarną.
Następnie rozdaje dzieciom pipetki oraz wypełnione do połowy wodą przezroczyste jednorazowe kubeczki (jeden na 3–4 osoby).
Następnie, naśladując nauczycielkę, dzieci same dodają czarną farbę do wody w swoich kubeczkach.
Wspólnie wyciągają wnioski: Im więcej dodajemy kropli czarnej farby, tym ciemniejsza staje się nasza woda. Zwróćcie uwagę, że to samo dzieje się z powietrzem: im więcej dymiących kominów, im więcej samochodów produkujących spaliny, tym bardziej zanieczyszczone staje się powietrze, którym oddychamy.
- 6) Zabawa dydaktyczna „Dorze – źle” .
Dzieci zebrane są na dywanie. Nauczycielka przypina obrazki ukazujące przedmioty i sytuacje przyjazne i nieprzyjazne dla środowiska.
Zadaniem dzieci jest posegregowanie ich do dwóch pętli z jednoczesnym uzasadnieniem swojego wyboru.
- 7) Zabawa ilustracyjna ze śpiewem do piosenki pt. „Moja planeta”.
Dzieci ilustrują ruchem piosenkę:
 - Moja planeta jest całkiem nie z tej ziemi (kiwanie palcem wskazującym),
 - Moja planeta nie ma ceny (przebieranie palcami jak przy pokazywaniu pieniędzy),
 - Moja planeta jest rano niewyspana (przeciąganie się),
 - Moja planeta jest tam gdzie Ty i mama (wskazywanie na poszczególne osoby wokół siebie),
 - Moja planeta nie spadła tu z księżycy (podskok),

- Moja planeta to tajemnica (przyłożenie palca wskazującego do ust),
 - Moja planeta raz zimna (objęcie się za ramiona i drżenie z zimna), raz przegrzana (wachlowanie się).
 - W refrenie dzieci klaszczą do rytmu.
 - W 3 zwrotce dzieci: miłości się nie boi – robią z dłoni serduszka,
 - broń rozbroi – kiwają palcem wskazującym, a w ostatnim wersie podają sobie dłonie.
 - Na słowa „Tak to prawda...” dzieci kucają, a na słowa „Teraz musi być żywa” wyskakują wysoko z uniesionymi rękami.
- 8) Praca plastyczna pt. „SOS – ratujmy Ziemię naszymi rękami”.
Dzieci wykonują plakat grupowy, wykorzystując gotowe elementy i wzory, wypełniają je kolorami, przyklejają kulę ziemską, całość dopełniają odciskami własnych dłoni.
- 9) Wspólne omówienie pracy – interioryzacja wiedzy zdobytej w ciągu całego bloku tematycznego.

Załącznik nr 1.

Scena I

W pewnym mieście mieszkał Pan TRUJEK. Tak właśnie wszyscy na niego wołali. A wiecie dlaczego?

Pan Trujek pracował w wielkiej fabryce, w której produkowano opony samochodowe. Budynek fabryki posiadał dużo wysokich kominów, z których kłębił się szary, brudny dym. Pan Trujek jeździł codziennie do pracy dużym, czarnym samochodem, który nazywał zdrobniale „Dymek”. Tak jak samochód się nazywał, tak też czynił: zostawiał za sobą czarne smugi spalin, które szkodziły wszystkim: dzieciom, rodzicom, osobom starszym ale także zwierzętom. Jakby tego było mało, kiedy Pan Trujek wracał do domu rozpałał duży węglowy piec, do którego wrzucał różne śmieci: butelki plastikowe, worki foliowe i przyglądał się ciemnym smugom wydobywającym się z jego wnętrza. Zdarzały się takie dni, że czarne chmury spalin i dymu wisiały nad miastem. Było smutno i ponuro.

Scena II

Pewnego dnia zdarzyło się coś bardzo dziwnego. Pan Trujek poczuł się bardzo źle: zaczął kasłać, krztusić się, prychać i nie mógł już wcale oddychać. Wszystko wskazywało na to, że zachorował. Położył się do łóżka – ale stan jego zdrowia nie polepszył się. Dlatego na drugi dzień postanowił pójść do Pana Doktora.

Scena III

Pan Doktor bardzo dokładnie zbadał mężczyznę. Stwierdził ostre zapalenie oskrzeli, przepisał zastrzyki i syropy, płukanie gardła oraz inhalacje. Ale powiedział, że ani on, ani nawet najlepsze lekarstwa nie pomogą, jeżeli Pan Trujek nie zmieni swojego postępowania i sposobu życia. Pan doktor zalecił ruch na powietrzu! Czyli koniec z jeżdżeniem wszędzie samochodem, czas na zmianę środka transportu - na rower! Pan Doktor powiedział też, że on także jeździ do pracy właśnie na rowerze, a jeżeli jest bardzo zimno lub pada deszcz, to wybiera autobus lub tramwaj, żeby nie zanieczyszczać powietrza!

Scena IV

Pan Trujek wziął sobie do serca słowa mądrego Doktora. Dymka odstawił do garażu i kupił sobie rower. Wyleczył gardło i już codziennie jeździł do pracy wyłącznie na nowym rowerze. Jadąc ulicami miasta podśpiewywał sobie wesoło „Jestem zdrowy i wesoły, już nie dymię dookoła, kocham ptaki, przyrodę i las – czystemu powietrzu mówię TAK! Kto chce szczęśliwym być, to musi tak jak ja zdrowo zacząć żyć!” Zmęczeni i przygnębieni mieszkańcy miasta patrzyli na wesołego rowerzystę z zazdrością. Ale przysłuchując się śpiewanej przez niego piosence, też zaczęli jeden po drugim kupować rowery i jeździć nimi do pracy. Wiedzą już także, że jeżeli chcą być zdrowi to nie mogą palić w piecach śmieciami! I wiecie co??? Żeby mieć wokół świeże powietrze zaczęli sadzić drzewa wszędzie, gdzie tylko było to możliwe. Po jakimś czasie wszystko dookoła zazieleniło się a miasto stało się piękne, czyste i ze świeżym powietrzem – był to efekt zmiany nawyków mieszkańców, którzy za przykładem mądrego mieszkańca – Pana Trujka zaczęli jeździć na rowerze i przestali palić śmieci w piecach. Mieszkańcy zadbali także o to, żeby z kominy fabryk nie dymiły trującym dymem. Założono na kominy specjalne filtry. Odtąd wszyscy byli szczęśliwi i żyli w zdrowiu i przyjaźni z przyrodą.

Cele główne:

- ✚ kształtowanie postaw proekologicznych dotyczących dbałości o czystość powietrza;
- ✚ nauka wyciągania właściwych wniosków, perspektywicznego myślenia i przewidywania skutków określonej działalności człowieka;
- ✚ zapoznanie dzieci i zwrócenie ich uwagi na zjawisko powstawania i występowania dymu.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ wie o szkodliwości dymu dla środowiska oraz zdrowia człowieka;
- ✚ wypowiada się na temat treści opowiadania;
- ✚ potrafi skupić uwagę na wypowiedziach kolegów;
- ✚ rozwija zainteresowania przyrodnicze poprzez wykonywanie doświadczeń;
- ✚ rozwija umiejętność liczenia;
- ✚ ma rozeznanie co jest szkodliwe a co przyjazne dla środowiska;
- ✚ współdziała w zabawie i sytuacji zadaniowej;
- ✚ śpiewa piosenkę i ilustruje ją ruchem;
- ✚ wykonuje pracę plastyczną w zespole.

Metody:

- czynne (samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych do wykonania, ćwiczeń utrwalających, praca plastyczna);
- słowne (opowiadanie, rozmowa, poszukiwań odpowiedzi na nurtujące pytania, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się);
- oglądowe (teatryk, pokaz, społecznego porozumiewania się, osobisty przykład nauczyciela).

Formy pracy:

- zbiorowa
- grupowa
- indywidualna.

Pomoce dydaktyczne:

opowiadanie pt. „Pan Trujek”, sylwety do do treści opowiadania, obrazki ukazujące przedmioty i sytuacje przyjazne i nieprzyjazne dla środowiska, hula – hopy, kilka kubeczków przezroczystych i zakraplaczy, czarna farba, nagranie piosenki pt. „Moja planeta”, arkusz brystolu, kolorowe farby, kredki, klej, kontury kuli ziemskiej.

6 - LATKI

Anna Hoppe i Ewa Wojcieszak

Temat szczegółowy nr 1:

Co z tym smogiem?

1. Wstęp.
 - 1) Zabawy oddechowe:
 - zdmuchiwanie piórka z dłoni
 - dmuchanie na piórko, tak by unosiło się do góry
 - położenie piórka na brzuchu, obserwowanie jak piórko unosi się do góry przy wdechu i opada przy wydechu.
 - 2) Przedstawienie tematu zajęć.
2. Część główna.

- 1) Obejrzenie filmu edukacyjnego dla dzieci w języku angielskim przygotowanego przez Smart Learning for All (metoda animacji):

<https://tuptuptup.org.pl/zanieczyszczone-powietrze-filmik-edukacyjny-dla-dzieci/>

- 2) Rozmowa z dziećmi na temat treści animacji, wyjaśnienie poszczególnych wątków na zasadzie stop klatki. Sprowokowanie dzieci do rozmów z rodzicami na temat tego, czego robić nie wolno, w jaki sposób można wpłynąć na jakość powietrza, o co warto zadbać;
- 3) Zabawa ruchowa „Przestają pracować”
Nauczyciel dzieli dzieci na 3 grupy: fabryki – szarfy czerwone, piece – szarfy żółte, samochody – szarfy niebieskie. Tłumaczy dzieciom zasady zabawy: nauczyciel gra na tamburynie/grzechotce, dzieci swobodnie biegają po sali, na hasło „Piece” dzieci z szarfami żółtymi zatrzymują się w bezruchu a reszta dalej swobodnie biega po sali, na hasło „fabryki”, dzieci z szarfami czerwonymi przestają biegać po sali, itd. Kiedy nauczyciel wypowie hasło „Przestają pracować” wszystkie dzieci muszą zatrzymać się w bezruchu. W trakcie zabawy nauczyciel mówi kiedy dzieci, które się zatrzymały mogą ponownie biegać z innymi.
- 4) Wprowadzenie słownictwa z języku angielskim występującego w filmie: air – powietrze, pollution – zanieczyszczenie, oxygen – tlen, smoke – dym, factories – fabryki, vehicles – pojazdy, plants – rośliny, trees – drzewa.
- 5) Zabawa ruchowa przy piosence „Moja planeta” Majki Jeżowskiej – osłuchanie się z melodią i tekstem piosenki, dzieci starają się ruchem interpretować słowa piosenki.
- 6) Rozmowa na temat sposobu kontroli przez Strażników Miejskich zanieczyszczonego powietrza – podanie jako przykład dronów kontrolujących jakość powietrza.
- 7) Projektowanie dronów wg własnych pomysłów dzieci – szkic ołówkiem na sztalugach malarskich.
Nauczyciel rozdaje dzieciom kartki i ołówki, tłumaczy, że należy zagospodarować całą kartkę, rysunek musi być przejrzysty i wykonany w taki sposób aby dzieci mogły później z materiałów z recyklingu wykonać swoje prace.

3. Część końcowa.

Podziękowanie dzieciom za udział w zajęciach. Przyczepienie przez dzieci na tablicy kółek zielonych, jeśli zajęcia się podobały, były interesujące i zrozumiałe, kółek żółtych, jeśli zajęcia były niezrozumiałe, kółek czerwonych, jeśli zajęcia były nudne.

Cel główny:

- ✚ zapoznanie dzieci ze zjawiskiem smogu i przyczyn jego powstawania.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ doskonalili umiejętność uważnego słuchania
- ✚ rozwija umiejętność wypowiedzania się na dany temat
- ✚ dziecko poznaje słownictwo w języku angielskim
- ✚ rozwija wyobraźnię ruchową
- ✚ rozwija pamięć słuchową
- ✚ poznaje nową technikę plastyczną
- ✚ doskonalili umiejętności konstrukcyjne
- ✚ rozwija wyobraźnię twórczą.

Formy pracy:

- indywidualna
- zbiorowa
- grupowa

Metody:

- animacji
- czynne (samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych do wykonania, ćwiczeń utrwalających),
- słowne (rozmowa, poszukiwań odpowiedzi na nurtujące pytania, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się),
- oglądowe (pokaz, społecznego porozumiewania się, osobisty przykład nauczyciela).

Pomoce dydaktyczne:

nagranie multimedialne, flashcards, szarfy w 3 kolorach, piosenka „Moja planeta” M. Jeżowskiej, sztalugi malarskie, kartki, ołówki”.

Temat szczegółowy nr 2: Puszka Pandory – nadzieja.

Pandora nakłoniła swego męża Epimeteusza do otwarcenia beczki, którą otrzymała jako swoje wino. Otwarcie prezentu spowodowało, że „wyleciały na świat wszystkie smutki, troski, nędze i choroby i jak kruki obsiadły biedną ludzkość”. Puszka Pandory to symbol nieszczęść, czegoś, co wywołuje mnóstwo nieprzewidzianych trudności, źródło niekończących się smutków i kłopotów. Ale na dnie puszeki ukryta została NADZIEJA.

1. Wstęp.

- 1) Wprowadzenie dzieci do tematu. Prezentacja mitu greckiego „Puszka Pandory” z „Mitów dla dzieci” Grzegorza Kasdepke.

2. Część główna.

- 1) Rozmowa z dziećmi na temat wysłuchanego tekstu. Sprowokowanie dzieci do poszukania analogii w przeszłości i teraźniejszości tej, w której znaleźli się mieszkańcy miasta Poznania i innych miast Polski.
- 2) Przygotowanie przez dzieci miniaturowych kart nieszczęść i obrazków symbolizujących nadzieję, umieszczenie ich na tablicy magnetycznej w symbolicznych przedziałach „dobra” i „zła”. Dzieci rysują na małej powierzchni, dbając o szczegóły swojej pracy.
- 3) Zabawy z j. ang. „What’s missing?”. Nauczyciel pokazuje dzieciom karty obrazkowe z poznanym słownictwem (air – powietrze, pollution – zanieczyszczenie, oxygen – tlen, smoke – dym, factories – fabryki, vehicles –

pojazdy, plants – rośliny, trees – drzewa). Dzieci po kolei nazywają obrazki a nauczyciel po poprawnie udzielonej odpowiedzi kładzie je na dywanie jeden obok drugiego. Następnie powtarza z dziećmi nazwy wszystkich obrazków. Dzieci zamykają oczy (close your eyes) a nauczyciel mówi: „Abracadabra wizy wo! What’s missing, I’m asking you” i za pomocą chusty zabiera jeden z obrazków. Dzieci otwierają oczy (open your eyes) i starają się odgadnąć który z obrazków zniknął wypowiadając jego nazwę po angielsku.

- 4) Zabawa ruchowa przy piosence „Moja planeta” Majki Jeżowskiej – osłuchanie się z melodią i tekstem piosenki, dzieci starają się ruchem interpretować słowa piosenki.
- 5) Wprowadzenie litery „S, s” (zgodnie z schematem):
 - a) omówienie obrazka
 - b) wysunięcie wyrazu podstawowego
 - c) wyszukanie nowej litery
 - d) opis litery wielkiej i małej
 - e) ćwiczenia w ujęciu sylabowym
 - f) odczytywanie tekstu
 - g) wyszukiwanie obrazków na podaną literę
 - h) rozpoznawanie nowej litery wśród innych poprzez rozdanie każdemu dziecku tekstu piosenki „Moja planeta” z prośbą o zaznaczenie liter „S”, „s” występujących w tekście piosenki. W trakcie wykonywania zadania nauczyciel włącza w tło nagranie piosenki.
Dzieci w parach sprawdzają poprawność wykonanego zadania.
- 6) Zabawa orientacyjno-porządkowa „SOS”. Nauczyciel wybiera jedno dziecko, które wychodzi na chwilę ze sali. Pozostałym dzieciom tłumaczy zasady zabawy – dzieci będą wołały „SOS” z wyjątkiem jednego dziecka, które nic nie mówi. Zadaniem osoby, która wróci do sali jest wskazanie dziecka, które nie wypowiada sygnału „SOS”. Nauczyciel za każdym razem wybiera inne dziecko.
- 7) Nauka 1 zwrotki i refrenu piosenki „Moja Planeta”:
 - a) powtarzanie tekstu w zabawie „Echo”, stosowanie zmian tempa i dynamiki recytacji,
 - b) wygrywanie melodii zwrotki i refrenu piosenki „Moja planeta” z podziałem na role. Każdy wers piosenki to inny instrument (kilkoro dzieci, gra na instrumentach tego samego rodzaju). Podczas refrenu wszystkie instrumenty grają razem.

3. Część końcowa.

- 1) Nauczyciel włącza spokojną melodię. Dzieci kładą się na dywanie i powoli oddychają, biorąc wdech nosem a wydychając powietrze ustami.
- 2) Podziękowanie dzieciom za udział w zajęciach. Przyczepienie przez dzieci na tablicy kółek zielonych, jeśli zajęcia się podobały, były interesujące i zrozumiałe, kółek żółtych, jeśli zajęcia były niezrozumiałe, kółek czerwonych, jeśli zajęcia były nudne.

Cel główny:

- ✚ zrozumienie zagrożeń i skutków wynikających z powstałego zjawiska smogowe

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ doskonali umiejętność uważnego słuchania tekstu
- ✚ doskonali umiejętność wypowiadania się na temat treści opowiadania
- ✚ rozwija umiejętność swobodnej wypowiedzi
- ✚ utrwała poznane słownictwo w j. angielskim
- ✚ utrwała kształt litery „S, s”

- ✚ rozwija percepcję słuchową i wrażliwość muzyczną
- ✚ doskonalą percepcję słuchowo-wzrokową
- ✚ ćwiczy pamięć
- ✚ doskonalą umiejętność grania na instrumentach muzycznych
- ✚ kształtuje poczucie rytmu
- ✚ aktywnie uczestniczy w zabawach

Formy pracy:

- indywidualna
- zbiorowa
- grupowa

Metody:

- story – line
- czynne (samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych do wykonania, ćwiczeń utrwalających),
- słowne (rozmowa, poszukiwań odpowiedzi na nurtujące pytania, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się),
- oglądowe (pokaz, społecznego porozumiewania się, osobisty przykład nauczyciela).

Pomoce dydaktyczne:

książka „Mity dla dzieci” G. Kasdepke, małe karteczki, kredki, pisaki, flashcards, chusta, monografia litery „S”, „s”, tekst piosenki dla każdego dziecka, nagranie z piosenką „Moja planeta” M. Jeżowskiej, instrumenty muzyczne: grzechotki, trójkąty, tamburyna, kołatki, nagranie spokojnej melodii.

Temat szczegółowy nr 3: Wspólnie wygramy tę grę!

1. Wstęp.
 - 1) Dalsza nauka piosenki „Moja Planeta”. Powtarzanie tekstu w zabawie „Echo”, stosowanie zmian tempa i dynamiki recytacji.
 - 2) Przedstawienie dzieciom informacji o konkursie na grę „Smog nas zje? O NIE! Wspólnie wygramy tę grę – wybierzmy co dobre, odrzucmy, co złe!” Sprovokowanie do odpowiedzi na pytanie „Kto wygra tę grę?”.
2. Część główna.
 - 1) Zabawy matematyczne:
 - a) przeliczanie miniaturowych kart nieszczęść i obrazków symbolizujących nadzieję (przygotowane przez dzieci dzień wcześniej);
 - b) tworzenie zbiorów, porównywanie ich liczebności, zapisywanie przy pomocy znanych dzieciom cyfr, posługiwanie się znakami większości, mniejszości i równości;
 - c) mierzenie długości kominów za pomocą dłoni, stopy, sznurka; układanie od najmniejszego do największego i odwrotnie.
 - 2) Przygotowanie projektów różnych gier planszowych według pomysłów dzieci.
 - 3) Smog nas zje? O NIE! Wspólnie wygramy tę grę – wybierzmy co dobre, odrzucmy, co złe! Wspólne wykonanie plakatu a jednocześnie gry planszowej przez dzieci - wykorzystanie formuły planszy szachowej do przedstawienia na zasadzie dobra i zła troski przedszkolaków o zdrowie i czyste powietrze kontra truciele.

- 4) Wprowadzenie wiersza do nauki „Co z tym smogiem?”
Rozmowa na podstawie wiersza.
 - a) Co wpływa na powstanie smogu?
 - b) W jaki sposób my sami możemy przeciwdziałać smogowi?
 - c) Co to znaczy, żyć w nowym stylu?

- 5) Zabawa ruchowa przy piosence z repertuaru Marka Grechuty

„Zostawcie nam czysty kawałek świata”

Choć mamy dzisiaj tak niewiele lat,
I tak niewiele wiemy o tym świecie,
To już kochamy ten cudowny świat
I wiemy to czego wy już nie wiecie.
Chociaż nie znamy się na wielu sprawach,
Chociaż nie wiemy skąd się bierze kwiat,
To znamy się na wesołych zabawach,
Tych, których wy nie znacie już od lat.

- Ref. Zostawcie nam czysty kawałek świata,
Zostawcie nam strumyka czysty bieg.
Zostawcie nam lasy, ogrody w kwiatkach,
Czyste powietrze, zimą czysty śnieg.
Zostawcie nam czysty kawałek plaży,
Zostawcie morza czystość pośród fal.
Pozwólcie nam o życiu pięknie marzyć,
Gdy nie ma marzeń w duszy rośnie żal.
Wy dzisiaj macie tyle różnych spraw,
I planujecie wiele nowych cudów,
A dla nas cudem jest zieloność traw,
Choć na nią spada chmura pyłu – brudu.
Wiemy, że życie dzisiaj jest bogate,
Wspaniałe sprzęty czynią z życia raj,
Lecz nie zastąpisz żadnym aparatem,
Zapachu wiosny, kiedy kwitnie maj.
- Ref. Zostawcie nam czysty kawałek świata ...
Wiemy, że dbacie o nas tak troskliwie,
Że kupujecie nam zabawek stosy,
Kto z was pamięta, jakże niecierpliwie,
Czeka się kiedy znów zakwitną kłosa ?
Świat jest wspaniałym darem od prawieków
I nie zastąpi go komputer żaden,
Więc nie zapomnij się dorosły człowieku,
Pozwolić nam iść jego darów śladem.
- Ref. Zostawcie nam czysty kawałek świata ...

- 6) Wysłuchanie ponowne wiersza z wykorzystaniem ilustracji.

- 7) Nauka wiersza na pamięć:
 - a) recytacja połączona z gestem (ilustrowanie treści wiersza ruchem)
 - b) recytacja ze zmianą natężenia głosu (cicho, szeptem, głośno).

3. Część końcowa.

- 1) Rozmowa utrwalającą zdobytą wiedzę.
- 2) Podziękowanie dzieciom za udział w zajęciach. Przyczepienie przez dzieci na tablicy kółek zielonych, jeśli zajęcia się podobały, były interesujące i zrozumiałe, kółek żółtych, jeśli zajęcia były niezrozumiałe, kółek czerwonych, jeśli zajęcia były nudne.
- 3) Zabawa wyciszająca „iskierka”. Nauczyciel wraz z dziećmi robi duże koło, wszyscy chwytają się za ręce. Wybrana osoba puszcza iskierkę i czeka aż do niej wróci.

Cel główny:

- ✚ utrwalenie zdobytej wiedzy i umiejętności na temat smogu
- ✚ rozwijanie umiejętności matematycznych poprzez przeliczanie, mierzenie, układanie zbiorów, elementów od najmniejszego na największego i odwrotnie.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ doskonalą pamięć słuchową
- ✚ rozwija wrażliwość muzyczną
- ✚ rozwija kreatywność, wrażliwość estetyczną
- ✚ doskonalą umiejętność liczenia w zakresie 10 i więcej
- ✚ utrwała zapis graficzny cyfr i liczb
- ✚ doskonalą umiejętność tworzenia zbiorów równo i różnolicznych, potrafi wskazać gdzie jest więcej a gdzie mniej elementów
- ✚ ćwiczy umiejętność stosowania znaków mniejszości, większości, równości
- ✚ klasyfikuje przedmioty według: wielkości, układa je od najmniejszego do największego i odwrotnie
- ✚ dokonuje pomiaru długości przedmiotów, wykorzystując np. dłoń, stopę, but, sznurek.

Formy pracy:

- indywidualna
- zbiorowa
- grupowa.

Metody:

- czynne (samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych do wykonania, ćwiczeń utrwalających),
- słowne (rozmowa, poszukiwań odpowiedzi na nurtujące pytania, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się),
- oglądowe (pokaz, społecznego porozumiewania się, osobisty przykład nauczyciela).

Pomoce dydaktyczne:

miniatury karty nieszczęść i nadziei, szarfy, sylwety kominów (różnej wysokości), sznurek, klej, kartka A3, nożyczki, kredki, tekst wiersza „Co z tym smogiem?”, ilustracje do wiersza

Temat szczegółowy nr 4:

Szukamy trucicieli powietrza.

1. Wstęp.
 - 1) Utrwalenie piosenki „Moja Planeta” z podziałem na chłopcy, dziewczynki. Śpiewanie raz ciszej, raz głośniej.
 - 2) Utrwalenie wiersza „Co z tym smogiem?”. Recytacja z zawieszeniem głosu, nauczyciel robi pauzę a dzieci dopowiadają dalszą część wersu.
 - 3) Wybranie się na wspólny spacer w okolicy przedszkola w poszukiwaniu „Trucicieli powietrza”.
2. Część główna.
 - 1) Rozmowa z dziećmi na temat obserwacji jakich dokonały podczas spaceru. Próba odpowiedzi na pytanie „skąd wiadomo czy smog nam grozi?”. Nauczyciel omawia z dziećmi sposób działania aplikacji smogowych. Tłumaczy co oznaczają poszczególne kolory i jaki ma to wpływ na nasze zdrowie i samopoczucie. Wyjaśnia jak należy postępować w sytuacji kiedy jakość powietrza spada poniżej dopuszczalnej normy.

Ogólnie jakość powietrza podawana jest w następujący sposób, biorąc pod uwagę indeks i kolor:

- bardzo dobry – **ciemno zielony**
- dobry – **zielony**
- umiarkowany – **żółty**
- dostateczny – **pomarańczowy**
- zły – **czerwony**
- bardzo zły – **bordowy**

Zanieczyszczenia podawane są w mikrogramach na metr sześcienny $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Poszczególne indeksy dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} który jest głównym składnikiem smogu i uznawany jest za najbardziej szkodliwą substancję znajdującą się w atmosferze należy interpretować następująco:

- ❖ Zakres: 0 – 12 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – **bardzo dobry (ciemno zielony)**
- ❖ Zakres: 12 – 36 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – **dobry (zielony)**
- ❖ Zakres: 36 – 60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – **umiarkowany (żółty)**
- ❖ Zakres: 60 – 84 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – **dostateczny (pomarańczowy)**
- ❖ Zakres: 84 – 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – **zły (czerwony)**
- ❖ Zakres: > 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – **bardzo zły (brązowy)**.

2) Eksperymenty i doświadczenia. Nauczyciel przeprowadza z dziećmi doświadczenia:

- a) jak powstaje smog?
<https://www.youtube.com/watch?v=YhxtliyW0Ms>
- b) jak smog szkodzi zdrowiu?
<https://www.youtube.com/watch?v=dWnclKv9jiY>

3) Graficzne ilustrowanie fragmentów piosenki „Moja planeta” (utrwalenie tekstu piosenki) – zajęcia w parach (budowanie współpracy).

Część końcowa.

- 1) Prezentacja przez dzieci zilustrowanych obrazków.
- 2) Przygotowanie albumu z wykonanych prac.
- 3) Podziękowanie za udział w zajęciach. Przyczepienie przez dzieci na tablicy kótek zielonych, jeśli zajęcia się podobały, były interesujące i zrozumiałe, kótek żółtych, jeśli zajęcia były niezrozumiałe, kótek czerwonych, jeśli zajęcia były nudne.

Cel główny:

- ✚ nabywanie wiedzy na temat użyteczności aplikacji smogowych
- ✚ budzenie zainteresowań naukowych.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ rozwija pamięć słuchową
- ✚ doskonali umiejętność prowadzenia obserwacji
- ✚ potrafi odpowiednio zachować się podczas wyjść poza teren przedszkola
- ✚ doskonali umiejętność uważnego słuchania
- ✚ rozwija umiejętność swobodnej wypowiedzi
- ✚ rozwija umiejętność współpracy
- ✚ rozwija wyobraźnię, kreatywność, zdolności manualne
- ✚ dba o estetykę wykonywanej pracy.

Formy pracy:

- indywidualna
- zbiorowa
- w parach.

Metody:

- czynne (samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych do wykonania, ćwiczeń utrwalających),
- słowne (rozmowa, poszukiwań odpowiedzi na nurtujące pytania, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się),
- oglądowe (pokaz, społecznego porozumiewania się, osobisty przykład nauczyciela).

Pomoce:

sprzęt multimedialny, dwa pojemniki z zamknięciem, lód, woda, kawałek gazety, zapalki, odkurzacz, gumka, ręcznik papierowy, szarfy, kartki, kredki, pisaki, klej

**Temat szczegółowy nr 5:
Drony kontrolujące jakość powietrza.**

1. Wstęp.
 - 1) Powitanie dzieci, wspólne zaśpiewanie piosenki „Moja Planeta” z niewielką pomocą nauczyciela.
 - 2) Wspólna recytacja wiersza „Co z tym smogiem?”. Nauczyciel rozpoczyna recytację i po kilku słowach pauzuje mówiąc dzieciom, że zapomniał. Dalszy ciąg wiersza recytują dzieci, w razie potrzeby nauczyciel pomaga.
2. Część główna.
 - 1) Zabawa z rozsypanką obrazkową „Smog i czyste powietrze” – komentowanie przez dzieci treści obrazków. Utrwalenie wiedzy z całego tygodnia. Prezentacja obrazków z:
 - a) ilustracją ekologicznych źródeł energii odnawialnej
 - b) ilustracją kolektorów słonecznych i domów z tradycyjnym kominem
 - c) ilustracją pojazdów ekologicznych i tradycyjnych.
 - 2) Zapoznanie dzieci z źródłami energii odnawialnej takie jak: wiatraki elektryczne, pojazdy napędzane prądem, kolektory słoneczne, elektrownie wodne.
 - 3) Drony kontrolujące jakość powietrza - konstruowanie i tworzenie dronów z wykorzystaniem materiałów recyklingowych (rolki papierowe, butelki plastikowe, opakowania kartonowe, nakrętki, itp.) według wcześniej naszkicowanych przez dzieci projektów.
3. Część końcowa.
 - 1) Podsumowanie zajęć:
 - a) prezentacja przez dzieci zrealizowanych pomysłów konstruktorskich
 - b) rozmowa utrwalającą zdobytą wiedzę
 - c) quiz wiedzy o smogu - dzieci odpowiadają na pytania.
 - Skąd się bierze smog?
 - Jaki ma wpływ na nasze zdrowie?
 - W jaki sposób możesz działać na rzecz poprawy jakości powietrza?
 - Podaj przykłady ekologicznych źródeł energii.
 - 2) Podziękowanie za udział w zajęciach. Przymocowanie przez dzieci na tablicy kółek zielonych, jeśli zajęcia się podobały, były interesujące i zrozumiałe, kółek żółtych, jeśli zajęcia były niezrozumiałe, kółek czerwonych, jeśli zajęcia były nudne.

Cel główny:

✚ budzenie myślenia kreatywnego i zmysłu konstruktorskiego.

Cele operacyjne - dziecko:

- ✚ doskonali umiejętność uważnego słuchania
- ✚ rozwija umiejętność wypowiedzania się na określony temat
- ✚ rozwija pamięć
- ✚ doskonali sprawność motoryki małej
- ✚ dba o estetykę wykonywanej pracy
- ✚ doskonali koordynację wzrokowo-ruchową
- ✚ rozwija fantazję i wyobraźnię przestrzenną

Formy pracy:

- indywidualna
- zbiorowa

Metody:

- czynne (samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych do wykonania, ćwiczeń utrwalających),
- słowne (rozmowa, poszukiwań odpowiedzi na nurtujące pytania, objaśnienia i instrukcje, społecznego porozumiewania się),
- oglądowe (pokaz, społecznego porozumiewania się, osobisty przykład nauczyciela).

Pomoce dydaktyczne:

zdjęcia smogu i czystego powietrza, ilustracje ekologicznych źródeł energii odnawialnej: kolektorów słonecznych, domów z tradycyjnym kominem, pojazdów ekologicznych i tradycyjnych, elektrowni wodnej, wiatraków elektrycznych, rolki papierowe, butelki plastikowe, opakowania kartonowe, nakrętki, itp. klej, nożyczki.

**PLAN DZIAŁAŃ PRZEDSZKOLI DĘBCA I ŚWIERCZEWA W ZAKRESIE
REALIZACJI PROJEKTU**

Działanie	Termin	Osoba/placówka odpowiedzialna	Uwagi
<p>Podjęcie decyzji o wspólnym działaniu we współpracy z Radami Rodziców w realizacji projektu „Smog nas zje? O NIE!” przez Dyrektorów Przedszkoli Dębca i Świerczewa.</p> <p align="center">15 lutego 2019</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ewa Wojcieszak Przedszkole nr 22 "Chatka Puchatka" 2. Beata Pałac Przedszkole nr 41 "Wesoła Stacyjka" 3. Beata Kałużna Przedszkole nr 43 "Krasnała Hałabały" 4. Barbara Stachowiak Przedszkole nr 81 "Skrzata Borodzieja" 5. Wiesława Matysiak Przedszkole nr 65 "Wiolinek" 6. Danuta Mizeraczyk Przedszkole nr 104 "Bajlandia" 7. Hanna Konieczna Przedszkole nr 112 "Mali Przyrodnicy" 8. Beata Piotrowska Przedszkole nr 188 "Dębowe Ludki" 9. Ewa Łobocka Koordynator Projektu 			
Przygotowanie i rozdanie ankiet społeczności przedszkolnej dotyczącej problemu smogu i informującej o włączeniu się w działania mające na celu walkę o czystość powietrza w Poznaniu.	Luty/Marzec 2019	Koordynator Projektu Dyrektorzy Przedszkoli Dębca i Świerczewa.	
Opracowanie planu działań Przedszkoli Dębca i Świerczewa na rzecz czystego powietrza w Poznaniu.	Marzec 2019	Dyrektorzy Przedszkoli Dębca i Świerczewa.	
Spotkanie z Dyrektorem Wydziału Ochrony Środowiska Panią Hanną Grunt.	Marzec 2019	Ewa Łobocka i Hanna Konieczna.	Otrzymanie materiałów promocyjnych.
Udział w konferencji EKOLOGIA JAKO TREND ROZWOJOWY - ODPOWIEDŹ PAŃSTWA, REGIONU, MIASTA.	29 marca 2019 Sali Sesyjnej Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, przy Al. Niepodległości 34.	Hanna Konieczna Ewa Łobocka	Europosłanka Agnieszka Kozłowska-Rajewicz oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak.

Opracowanie ankiet i podanie wyników do wiadomości społeczności przedszkolnej.	Maj 2019	Koordinator Projektu. Dyrektorzy Przedszkoli Dębca i Świerczewa.	
Opracowanie logo i papieru listowego firmującego Projekt.	Maj 2019	Przedszkole nr 112	
Poinformowanie władz Miasta Poznania o podjęciu wspólnych działań przez Przedszkola z Dębca i Świerczewa na rzecz czystego powietrza w Poznaniu.	Maj 2019	Ewa Wojcieszak	Po opracowaniu materiałów promujących projekt.
Przekazanie wyników konsultacji społecznych przeprowadzonych w formie ankiet z informacją o organizowanym we wrześniu wernisażu.		<ul style="list-style-type: none"> - Wiceprezydent Miasta Poznania Mariusz Wiśniewski - Wiceprezydent Miasta Poznania Katarzyna Kierzek-Koperska - Dyrektor Wydziału Oświaty Przemysław Foligowski - Rada Osiedla Zielony Dębiec - Rada Osiedla Świerczewo - Senator Jadwiga Rotnicka - Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska Hanna Grunt 	
Poinformowanie Rad Osiedli Dębca i Świerczewa o realizacji Projektu.		<p style="color: red;">➤ odpowiedź z biura senator Jadwigi Rotnickiej</p>	
Pozyskanie sponsorów do realizacji Projektu. Przygotowanie pism informujących o projekcie.	W trakcie realizacji konkretnych przedsięwzięć.		
Udział w „Poznańskim seminarium edukacji ekologicznej”.	6 czerwca 2019	Alicja Nowaczyk Ewa Wojcieszak	Wydział Studiów Edukacyjnych UAM Agencja Informacji i Ochrony Środowiska WELLINGTON eco
			

ROK SZKOLNY 2019/2020			
Wernisaż prac plastycznych „Smog nas zje? O NIE!” w Klubie Osiedlowym Dębczak.	22 październik a 2019 godz. 16.00-18.00	Przedszkole nr 188 Przedszkole nr 22	zgodnie z przedstawionym scenariuszem
Wydanie książki ilustrowanej przez dzieci		Przedszkole nr 112	Wydział Ochrony Środowiska
Międzyprzedszkolny konkurs na antysmogowy plakat miejski połączony ze zorganizowaniem wystawy w Urzędzie Miasta Poznania	Luty 2020	Przedszkole nr 65 Przedszkole nr 81	
Festiwal piosenki ekologicznej „W moim świecie jest miejsce na marzenia”	Maj 2020	Przedszkole 112 Przedszkole nr 41	
Zakończenie realizacji projektu			
Indywidualne działania poszczególnych placówek (wymiana doświadczeń):			
Opracowanie i realizacja przez nauczycielki dodatkowej części Programu „Ekologia już w Przedszkolu” pod hasłem „Smog nas zje? O NIE!” dla poszczególnych grup wiekowych.	Maj 2019	Grono pedagogiczne	
Wycieczka do Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu. Dzieci wezmą udział w warsztatach ekologicznych pt. „Bystre dzieci segregują odpady i wiedzą czym jest spalarnia odpadów”.	Czerwiec 2019	Grupa "Biedronek" Alicja Nowaczyk Małgorzata Skibińska	Celem warsztatów jest: – kształtowanie proekologicznych nawyków w codziennym życiu i właściwego stosunku do ochrony środowiska, – kształtowanie umiejętności segregacji odpadów (papier, tworzywa, szkło, bio, zmieszane), – odkrycie co w Poznaniu dzieje się z zawartością koszy na odpady zmieszane.
Ogłoszenie konkursu plastycznego dla miejskich placówek przedszkolnych.	Marzec/Kwiecień 2019	Małgorzata Skibińska Alicja Nowaczyk	
Przygotowanie ulotek antysmogowych w wykonaniu dzieci - rozdanie ich mieszkańcom Dębca w trakcie barwnego korowodu w pierwszy Dzień Wiosny.	Marzec 2020	Grono pedagogiczne	

Zorganizowanie EKOLEKCJI dla przedszkolaków	Marzec 2019	Wydz. Gospodarki Komunalnej UMP Związek Międzygminny Gospodarki Odpadami Aglomeracji Poznańskiej	
Spotkanie ze Strażnikami Miejskimi na temat smogu w naszym mieście.	Marzec 2019	Straż Miejska Miasta Poznania	
Przygotowanie mapek z propozycją wyjazdu rowerem/pociągiem np. do Puszczykowa, Dziekanowic.	Wiosna 2019 Wiosna 2020	Rada Rodziców	

Pokonkursowa wystawa prac plastycznych „Smog nas zje? O NIE!”

